

ტესტი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

III ვარიანტი

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

ქართული ენისა და ლიტერატურის ტესტი სამი ნაწილისაგან შედგება: I. ტექსტის რედაქტირება; II. არგუმენტირებული ესე; III. მხატვრული ტექსტის ანალიზი.

ტესტის ყოველი ნაწილის შესასრულებლად აუცილებელი ინსტრუქციები თან ახლავს შესაბამის დავალებებს.

გაითვალისწინეთ, ტესტის III ნაწილში მოცემულია ორი დავალება. უნდა აირჩიოთ და შეასრულოთ ერთ-ერთი მათგანი (დავალება N1 ან დავალება N2).

ტესტის მაქსიმალური ქულაა - 70.

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 3 საათი და 45 წუთი.

გისურვებთ წარმატებას!

I. ტექსტის რედაქტირება (16 ქულა)

ყურადღებით წაიკითხეთ ქვემოთ მოცემული ტექსტი. გაასწორეთ მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული, სინტაქსური, პუნქტუაციური შეცდომები და სტილისტური ხარვეზები და ისე გადაწერეთ მთელი ტექსტი, რომ მისი შინაარსი არ შეცვალოთ.

გაითვალისწინეთ, ქულები დაგაკლდებათ თქვენ მიერ გადაწერილ ტექსტში დაშვებული თითოეული შეცდომის, ხარვეზისა თუ უზუსტობის გამო.

თუ ამოიწერთ მხოლოდ ცალკეულ ფორმებსა და შესიტყვებებს ან რამდენიმე წინადადებას, ნაშრომი არ შეფასდება.

ქოლგა უხსოვარი დროიდან გამოიყენება. მისი თავდაპირველი დანიშნულება მცხუნვარე მზისაგან ადამიანის დაცვა იყო. ძველ ეგვიპტეში მას პალმის ფოთლებისა და ფერადი ბუმბულებიდან ამზადებდნენ და ძალაუფლების სიმბოლოდ სთვლიდნენ. პირველ საუკუნეში ჩინეთში გამოიგონეს დასაკეცი საჩრდილობელი, რომელიც თანამედროვე ქოლგას გავდა. მოკლე მიღზე დამაგრებული იყო ჯოხები, რომლებიც ღერძის გარშემო ადიჩამოდიოდა.

იმის დამადასტურებელი ცნობები, რომ ქოლგას შუა საუკუნეების ევროპაშიც იყენებდნენ მწირია. რაც შეეხება მის დასაკეც ვარიანტს იგი საერთოდ არ არის ცნობილი. ქოლგის არსებობის პირველი კვალი მე-17-ე საუკუნეში გვხვდება, როცა კათოლიკე მისიონერების მიერ მოხდა ჩინეთიდან ქოლგების სუვენირებად ჩამოტანა. ეს ნივთი ფრანგებსა და იტალიელებს ძალიან მოეწონათ და მზესა თუ წვიმაში მისი გამოყენება დაიწყეს.

ქოლგა როგორც ქალის საჩრდილობელი ინგლისშიც დიდი პოპულარობით სარგებლობდა, თუმცა მამაკაცებისათვის იგი მიუღებელი აღმოჩნდა რადგან ფრანგულ ქარაფშუტობის სიმბოლოდ იქნა აღქმული. ეს სტერეოტიპი დაამსხვრია ერთმა მოგზაურმა, ვისაც მალე მიმბაძველები გამოუჩნდნენ და შავი ქოლგა საქმიანი მამაკაცის განუყრელ ატრიბუტათ იქცა.

II. არგუმენტირებული ესე (24 ქულა)

არსებობს მოსაზრება, რომ ჭეშმარიტი თავისუფლება შეუძლებელია დიდი პასუხისმგებლობისა და მოვალეობის შეგნების გარეშე.

არგუმენტირებული მსჯელობით დაეთანხმეთ ამ მოსაზრებას ან უარყავით იგი.

გაანალიზეთ წარმოდგენილი თვალსაზრისი, ჩამოაყალიბეთ თქვენი დამოკიდებულება ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად, არგუმენტები გაამყარეთ სათანადო მაგალითებით. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული. შეარჩიეთ შესაბამისი სტილი. დაიცავით სალიტერატურო ენის ნორმები.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებს, თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

გაითვალისწინეთ:

ნაშრომი არ გასწორდება, თუ თქვენი მსჯელობა შემოიფარგლება ოთხი-ხუთი წინადადებით.

ნაშრომი, რომლის მოცულობა არ აღემატება 120 სიტყვას, ენობრივი თვალსაზრისით არ შეფასდება.

III. მხატვრული ტექსტის ანალიზი (30 ქულა)

აირჩიეთ ქვემოთ მოცემული ორი დავალებიდან ერთ-ერთი და მხოლოდ ის შეასრულეთ!

დავალება N1

ავთანდილი ცდილობს დაეხმაროს სასოწარკვეთილ ტარიელს:

ყმამან უთხრა: „რაშიგან ხარ, შენ საქმესა რად იქმ ავსა?
ვინ მიჯნური არ ყოფილა, ვის სახმილი არა სწავსა?
ვის უქმნია შენი მსგავსი სხვასა კაცთა ნათესავსა?
რად სატანას წაუღიხარ? რად მოიკლავ ნებით თავსა?“

თუ ბრძენი ხარ, ყოვლნი ბრძენნი აპირებენ ამა პირსა:
ხამს მამაცი მამაცური, სჯობს, რაზომცა ნელად ტირსა.
ჭირსა შიგან გამაგრება ასრე უნდა, ვით ქვიტკირსა.
თავისისა ცნობისაგან ჩავარდების კაცი ჭირსა.

ბრძენი ხარ და გამორჩევა არა იცი ბრძენთა თქმულებ:
მინდორს სტირ და მხეცთა ახლავ, რას წადილსა აისრულებ?
ვისთვის კვდები, ვერ მიჰხვდები, თუ სოფელსა მოიძულებ.
თავსა მრთელსა რად შეიკრავ? წყლულსა ახლად რად
იწყლულებ?

ვინ არ ყოფილა მიჯნური, ვის არ სახმილნი სდებიან?
ვის არ უნახვან პატიჟნი, ვისთვის ვინ არა ბნდებიან?
მითხარ, უსახო რა ქმნილა, სულნი რად ამოგხდებიან?
არ იცი, ვარდნი უეკლოდ არავის მოუკრებიან!

ვარდსა ჰკითხეს: „ეგზომ ტურფა რამან შეგქმნა ტანად, პირად?
მიკვირს, რად ხარ ეკლიანი, პოვნა შენი რად არს ჭირად!“
მან თქვა: „ტკბილსა მწარე ჰპოვებს, სჯობს, იქმნების რაცა ძვირად;
ოდეს ტურფა გაიეფდეს, აღარა ღირს არცა ჩირად“.

რათგან ვარდი ამას იტყვის, უსულო და უასაკო,
მაშა ლხინსა ვინ მოიმკის პირველ ჭირთა უმუშაკო?
უბოროტო ვის ასმია რაცა საქმე საეშმაკო?
რად ემდურვი საწუთროსა? რა უქმნია უარაკო?

ისმინე ჩემი თხრობილი, შეჯე, წავიდეთ ნებასა,
ნუ მიჰყოლიხარ თავისსა თათბირსა, გაგონებასა,
რაც არა გწადდეს, იგი ქმენ, ნუ სდევ წადილთა ნებასა!
ასრე არ სჯობდეს, არ გეტყვი, რად მეჭვ რასაცა თნებასა!“

მან უთხრა: „ძმაო, რა გითხრა, ძრვაცა არ ძალ-მიც ენისა,
ძალი არა მაქვს ხელ-ქმნილსა შენთა სიტყვათა სმენისა;
რად ადვილად გიჩს მოთმენა ჩემთა სასჯელთა თმენისა?
აწ მივსწურვივარ სიკვდილსა, დრო მომეახლა ლხენისა.“

ამას მოკვდავი ვილოცავ, აროდეს ვითხოვ, არ, ენით:
აქა გაყრილნი მიჯნურნი მუნამცა შევიყარენით,
მუნ ერთმანერთი კვლა ვნახეთ, კვლა რამე გავიხარენით!
მო, მოყვარეთა დამმარხეთ, მიწანი მომყარენით!

საყვარელმან საყვარელი ვით არ ნახოს, ვით გაწიროს!
მისკე მივალ მხიარული, მერმე იგი ჩემ კერძ იროს;
მივეგებვი, მომეგებოს, ამიტირდეს, ამატიროს.
ჰკითხე ასთა, ქმენ გულისა, რა გინდა ვინ გივაზიროს!

მართ გარდაწყვედით იცოდი, გეტყვი მართალსა პირასა:
სიკვდილი მახლავს, დამეხსენ, ხანსალა დავჰყოფ მცირასა;
არ ცოცხალ ვიყო, რას მაქმნევ? რა დავრჩე, ხელსა მხდი რასა?
დამშლიან ჩემნი კავშირნი, შევჰრთვივარ სულთა სირასა...

ბრძენი, ვინ ბრძენი, რა ბრძენი! ხელი ვითა იქმს ბრძნობასა?
ეგ საუბარი მაშინ ხამს, თუცალა ვიყო ცნობასა!
ვარდი ვერ არის უმზეოდ; იყოს, დაიწყებს ჭნობასა;
მაწყენ, დამეხსენ, არა მცალს, არცალა ვახლავ თმობასა!“

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

წერით დავალებას თან ახლავს სამი მითითება. ეს მითითებები უნდა შეასრულოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურად არის გაგებული, ნაშრომი ტექსტის პერიფრაზია ან ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გამძნელდება, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

გაითვალისწინეთ, ნაშრომი, რომლის მოცულობა არ აღემატება 120 სიტყვას, ენობრივი თვალსაზრისით არ შეფასდება.

გაანალიზეთ მოცემული ტექსტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ ავთანდილის მხატვრული სახის შესახებ;
- იმსჯელეთ ტექსტის მთავარი სათქმელის შესახებ;
- იმსჯელეთ ავტორის სტილისა და ტექსტის მხატვრულ-გამომსახველობითი თავისებურებების შესახებ.

თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

დავალება N2

ყურადღებით წაიკითხეთ ნაწყვეტი გურამ დოჩანაშვილის მოთხრობიდან „საქმე“:

– ბოდიში, თქვენ შემთხვევით სულელი ხომ არ ბრძანდებით? – ლუკას ჰკითხეს.

კაცი, რომელიც მოთმინებიდან გამოიყვანა ლუკას უცნაურმა ღიმილმა, ოდნავ გადაიხარა მისკენ და შიშნარევი მუქარით ასე ჰკითხა: „ბოდიში, თქვენ შემთხვევით სულელი ხომ არ ბრძანდებით?“

– არა, არა, – თავი გაიქნია ლუკამ და იმავე ღიმილით ტრამვაის ჭერს ახედა. სულ სხვას ფიქრობდა. იმ კაცთან რა საქმე ჰქონდა – ლუკას ახსენდებოდა...

ლუკა ოცი წლისა რომ იყო, ერთ პატარა, მშვენიერ, თოვლიან ქალაქში მოხვდა, ქუჩები მოკირწყლული, სუფთა იყო, კოხტა სახლები იდგა, სამსართულიანი, მოკლე, ვიწრო, ფერადი ტრამვაები რბილად მიგორავდნენ ლიანდაგზე, ჰაერიც სუფთა იყო, მშრალი, გამჭვირვალე, კამკამა... აღარ იცოდა, საით წასულიყო, გაკვირვებული შესცქეროდა გამვლელებს და მათი გულგრილობა აბნევდა – ისინი ქალაქს შეჩვეულნი იყვნენ, ლუკა კი, უცხო, აფორიაქებული, პატარა ქუჩებში დაბორიალობდა და მერე ფანჯრებშეორთქლილი ტრამვაისკენ გაუწია გულმა. რატომღაც მეხუთე გაჩერებაზე გადაწყვიტა ჩასვლა, მინას ხელისგული წაუსვა და ხარბად შეაცქერდა სახლებს, წარწერებს, უფოთლო ხეებს... პირველსავე გაჩერებაზე დიდი ბალი დაინახა, ორი მხარზე თხილამურებგადებული ბიჭი ფართო ჭიმკარში შედიოდა. ჩასვლა მოუნდა, მაგრამ გაახსენდა – „არა, არა, მეხუთეზე...“ ტრამვაი რომ დაიძრა, მაშინვე ინანა, ბალთან რომ არ ჩავიდა, – „რას ამოვიჩემე ეს მეხუთე...“ მეორე გაჩერება მაღაზიასთან იყო, უზარმაზარი მინის მიღმა იდგა და ურცხვად, გულგრილად უღიმოდა პერანგისამარა, ვარდისფერფეხებიანი მანეკენი. მერე რაღაც უმნოდ გლუვი, ჩაჟამებული შენობა დაინახა, ხასიათი წაუხდა. ერთხანს აღარც იყურებოდა ფანჯარაში, ვაგონი მოათვალიერა. ხალხი წამოიშალა და ყველამ ჩასასვლელს მიაშურა. „მესამე, – გაიფიქრა, – მესამე გაჩერებაა, ბოლო...“ მარტოკა დარჩა, ოქროსკბილეებიანი კონდუქტორიც ჩავიდა. „ეს თუ მესამეა, – ფიქრობდა, – მობრუნდება და მეოთხე გაჩერება

ისევ იმ მაღაზიასთან იქნება, მეხუთე კი...“ აღელდა, ძალიან უნდოდა, სწორედ ბალთან ყოფილიყო მეხუთე გაჩერება. კონდუქტორი მალე შემობრუნდა, ტრამვაიმ წრე შემოიარა და ისევ უკან, დაღმართში ფრთხილად დაემშვა. ლუკა ახლა მეორე მხარეს გადაჯდა, კარგად რომ დაენახა მაღაზია. მართლაც იქ გაჩერდა, აღტაცებული შეჰყურებდა ლამაზფეხება მანეკენს – ეს მეოთხე გაჩერება იყო, მეხუთე კი სწორედ დიდ ბალთან აღმოჩნდა, ისე გაუხარდა, რატომღაც გაამაყდა კიდეც და მძიმედ ჩაიარა ტრამვაის ორი მაღალი საფეხური, ბალშიაც ასევე დარბაისლურად შევიდა, მაგრამ დიდხანს აღარ ეყო ეს სიდინჯე – საამო სუსხი იდგა, სწორედ ისეთი, სახეს ოდნავ რომ წიწკნის... იქვე, შესასვლელთან, უზარმაზარი თოვლის პაპა გაჯგიმულიყო, გვერდში ცოცხჩარჭობილი, თავზე კასრი ჩამოემხოთ. ბალი ფერდობზე იყო, ზევიდან თხილამურებით მოსრიალებდნენ, უხილავ სვეტებს მოხდენილად უვლიდნენ გვერდს, ციგებითაც მოჰქროდნენ, დიდი, ოღროჩოღრო დაღმართი იყო და ხანდახან ციგა თუ გადაყირავდებოდა, სიცილი ისმოდა, ისეთი სალი, ისეთი ბედნიერი... ლუკა აღმართს სირბილით შეუყვავა, ხარბად ისუნთქავდა კრიალა ჰაერს, გზად თოვლს დასწვდა, დააგუნდავა, არბოდა და უხაროდა, მერე მაღალი ხის კენწეროს ესროლა გუნდა – ოცი წლისა იყო... გორაკის თავზე შეჩერდა და ქვემოთ, ჭიშკართან მდგარ ხალხს დააცქერდა. თავი მაღლა ასწია, გადიდდა – ეს მაღლა დგომის უნებური სიამაყე იყო, კბილებს შუა ღონივრად, გაბმით შეისრუტა ჰაერი, სწორედ აქედან ეშვებოდნენ ციგით და მასაც მოუნდა, ქარი რომ აწივლებულიყო. რიგში ჩამწკრივებულ ბავშვებს გადახედა, ყველაზე დიდი ციგა შეარჩია და პატარა პატრონს სთხოვა: „ერთხელ ჩავალ, რა...“ უარსაც გააჩნია – ბიჭს არც შეუხედავს მისთვის, ისე გაიქნია თავი. ათი წლის ბიჭი იქნებოდა, წარბებშეკრული, ტუჩებმოკუმული, თავი გაიქნია და მორჩა, უარის თქმა ოდნავადაც არ ეუხერხულა – ხელთათმანი წაიძრო, უბიდან ჩხირი ამოიღო, დაიხარა და ფეხსაცმელთან ბეჯითად მოიცილა თოვლი. ლუკა რალაცნაირად დაჩიავდა, მოტყდა, ხელებჩამოყრილი, გორაკის თავზე იდგა, მოიბუზა, აღარ იცოდა რა ექნა, რა ჯანდაბა უნდოდა ამ ბალში, ანდა, საერთოდ, ამ ქალაქში რა უნდოდა და უცებ იგრძნო, ზურგსუკან პალტოზე ვილაცამ რომ დაქაჩა, შებრუნდა და ჯერ ვერავინ დაინახა. მერე ძირს დაიხედა და განცვიფრდა – ერთი ციდა ბავშვი იყო, ისე შეფუთვნილი, მხოლოდ თვალები უჩანდა; მაინც ეტყობოდა, რომ უღიმოდა, ცალი ხელით ლუკას პალტოს ებლაუჭებოდა, მეორეთი კი თავისი ციგის ღვედს აწვდიდა. ლუკა

თავიდან ვერაფერს მიხვდა, ისე დაუჯერებლად პატარა იყო ბავშვი და იმისი ციგა. ორ გაშუქებულ თვალს შესცქეროდა და როცა გამოერკვა, იგრძნო, მასაც შუქი რომ ჩაუდგა თვალებში, ასე იდგნენ და ერთმანეთს მისჩერებოდნენ – ლუკა, თხელი, მაღალი, ზემოდან დაჰყურებდა და, გახარებული, გულიანი ღიმილით უღიმოდა, ის კი პატარა, ბუთხუზა, მრგვალი, ქვემოდან ასცქეროდა და ღიმილით აკიაფებულ მზერას არ აშორებდა. ირგვლივ, ალბათ, ისევ იცინოდნენ და მხიარულობდნენ, მაგრამ ლუკას აღარაფერი ესმოდა, მოჯადოებული, სიხარულისაგან ყელში გორგალმოწოლილი, ამ მოულოდნელად თავსდამტყდარ, გაცისკროვნებულთვალებიან, კოჭებამდე ქურქში შეფუთვნილ ბედნიერებას მოხიბლული დასცქეროდა და მერე ბავშვი უფრო მაგრად დაებლაუჭა პალტოს, ფეხისწვერებზე აიწია, ღვედიანი ხელი ლუკას თითებზე მიადო და ორჯერ დაუქნია თავი... ლუკამ ციგას უმწეოდ დახედა, ორი მტკაველი თუ იქნებოდა, სიფრიფანა, ჭრელ-ჭრელი ფიცრებით იყო აწყობილი და გაეცინა – რომ დამჯდარიყო, ერთიანად დალეწავდა... ბავშვი ახლა რაღაცნაირი ვედრებითაც კი უყურებდა და ლუკამ ვეღარ მოითმინა, დაიხარა, ხელები წაავლო და აიყვანა, თვალებში ჩახედა და, ისევ გაღიმებულს ყურებიან ქუდზე იქ აკოცა, სადაც ლოყა უნდა ჰქონოდა. ციგა ჯერ ჰაერში კონწიალობდა, მერე კი თოვლზე უხმაუროდ დაეცა, რადგან ბავშვმა ხელები კისერზე შემოაჭდო, სქელი კაშნეთი აფარებული ტუჩები თვალის უპეზე მიადო და ასე აკოცა. ლუკამ მაგრად ჩაიხუტა გულში, ქუდზე გადაუსვა ხელი და თოვლზე ფრთხილად დასვა. მერე დაღმართი ჩაირბინა, ასე სჩვეოდა – თუკი რაიმე ძალიან გაუხარდებოდა, თუკი ნამდვილ ბედნიერებას იგრძნობდა, იქაურობას სასწრაფოდ უნდა გასცლოდა – ეშინოდა რაიმე რომ არ შეცვლილყო. ის კი არა, ქალაქიც იმავე დღეს დატოვა. პირველივე მატარებლით. და დიდი ხნის შემდეგაც, რამდენიმე წლის შემდეგ, როცა ათასნაირი ჯურის ხალხი ხვდებოდა და უსამართლოდ აწყენინებდა ვინმე, გულდაწყვეტილსა და გაგულისებულს, როცა დიდი მხარდაჭერა მოუხდებოდა, ლუკა ყოველთვის გრძნობდა, რომ ვიღაცა პალტოზე ექაჩებოდა და მაშინვე თვალის უპესაც ახსენდებოდა სქელი კაშნედან გამოჟონილი კოცნა...

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

წერით დავალებას ახლავს სამი მითითება. ეს მითითებები უნდა შეასრულოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აზნაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურად არის გაგებული, ნაშრომი ტექსტის პერიფრაზია ან ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებდა, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

გაითვალისწინეთ, ნაშრომი, რომლის მოცულობა არ აღემატება 120 სიტყვას, ენობრივი თვალსაზრისით არ შეფასდება.

გაანალიზეთ მოცემული ტექსტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ ლუკას მხატვრული სახის შესახებ;
- იმსჯელეთ ტექსტის მთავარი სათქმელის შესახებ;
- იმსჯელეთ ავტორის სტილისა და ტექსტის მხატვრულ-გამომსახველობითი თავისებურებების შესახებ.

თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

ტესტი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

II ვარიანტი

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

ქართული ენისა და ლიტერატურის ტესტი სამი ნაწილისაგან შედგება: I. ტექსტის რედაქტირება; II. არგუმენტირებული ესე; III. მხატვრული ტექსტის ანალიზი.

ტესტის ყოველი ნაწილის შესასრულებლად აუცილებელი ინსტრუქციები თან ახლავს შესაბამის დავალებებს.

გაითვალისწინეთ, ტესტის III ნაწილში მოცემულია ორი დავალება. უნდა აირჩიოთ და შეასრულოთ ერთ-ერთი მათგანი (დავალება N1 ან დავალება N2).

ტესტის მაქსიმალური ქულაა - 70.

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 3 საათი და 45 წუთი.

გისურვებთ წარმატებას!

I. ტექსტის რედაქტირება (16 ქულა)

ყურადღებით წაიკითხეთ ქვემოთ მოცემული ტექსტი. გაასწორეთ მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული, სინტაქსური, პუნქტუაციური შეცდომები და სტილისტური ხარვეზები და ისე გადაწერეთ მთელი ტექსტი, რომ მისი შინაარსი არ შეცვალოთ.

გაითვალისწინეთ, ქულები დაგაკლდებათ თქვენ მიერ გადაწერილ ტექსტში დაშვებული თითოეული შეცდომის, ხარვეზისა თუ უზუსტობის გამო.

თუ ამოიწერთ მხოლოდ ცალკეულ ფორმებსა და შესიტყვებებს ან რამდენიმე წინადადებას, ნაშრომი არ შეფასდება.

ჰალსტუხის მსგავსი აქსესუარი პირველად ძველ ეგვიპტეში გვხვდება. ეს იყო ქსოვილის ოთხ-კუთხა ნაჭერი, რაც მამაკაცებს მხრებზე ჰქონდათ მოსხმული და სიმბოლურად მფლობელის სოციალურ სტატუსზე მიანიშნებდა. თანამედროვე ჰალსტუხის წინამორბედად ძველი რომის ლეგიონერების ყელსახვევები არის მიჩნეული.

მამაკაცის ჩაცმულობის ეს მნიშვნელოვანი ატრიბუტი განსაკუთრებით პოპულარული 1635 წლიდან ხდება. ლუდოვიკო მეცამეტემ თურქეთის წინააღმდეგ ბრძოლებში გამოჩენილი სიმამაცის გამო ხორვატი მეომრები რომლებიც ფრანგულ ჯარში მსახურობდნენ სამეფო კარზე მიიწვია. ხორვატებს კისერზე პატარა გაკვანძული ყელსახვევები ეკეთათ რაც ერთგვარად მათი განმასხვავებელი ნიშანი იყო. ეს აქსესუარი ისე მოწონებია მეფეს, რომ თავადაც გაუკეთებია ამის მსგავსი რითაც საფუძველი დაუდო ჰალსტუხების მოდას საფრანგეთში. მალე ის მრავალ ევროპულ ქვეყნებში გახდა პოპულარული. ყელსახვევი აბრეშუმის, ატლასისა და შალის ქსოვილებიდან მზადდებოდა. სამრეწველო რევოლუციამ ჩაცმის ახალი ეტიკეტი მოითხოვა და ძველი ყელსახვევი უფრო ადვილად მოსარგებმა თანამედროვე ჰალსტუხმა შესცვალა.

დღეისათვის ჰალსტუხი შეგხვდებათ როგორც კლასიკური ისე თავისუფალ სტილის ტანსაცმელის მოყვარულთა გარდერობში.

II. არგუმენტირებული ესე (24 ქულა)

არსებობს მოსაზრება, რომ მოწინააღმდეგის დამცირება და შეურაცხყოფა საკუთარი უძლურების მაჩვენებელია.

არგუმენტირებული მსჯელობით დაეთანხმეთ ამ მოსაზრებას ან უარყავით იგი.

გაანალიზეთ წარმოდგენილი თვალსაზრისი, ჩამოაყალიბეთ თქვენი დამოკიდებულება ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად, არგუმენტები გაამყარეთ სათანადო მაგალითებით. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული. შეარჩიეთ შესაბამისი სტილი. დაიცავით სალიტერატურო ენის ნორმები.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გამწვანდება, თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

გაითვალისწინეთ:

ნაშრომი არ გასწორდება, თუ თქვენი მსჯელობა შემოიფარგლება ოთხი-ხუთი წინადადებით.

ნაშრომი, რომლის მოცულობა არ აღემატება 120 სიტყვას, ენობრივი თვალსაზრისით არ შეფასდება.

III. მხატვრული ტექსტის ანალიზი (30 ქულა)

აირჩიეთ ქვემოთ მოცემული ორი დავალებიდან ერთ-ერთი და მხოლოდ ის შეასრულეთ!

დავალება N1

ყურადღებით წაიკითხეთ ნიკოლოზ ბარათაშვილის ლექსი „ფიქრნი მტკვრის პირას“:

წარვედ წყალის პირს სევდიანი ფიქრთ გასართველად,
აქ ვეძიებდი ნაცნობს ადგილს განსასვენებლად;
აქ ლბილს მდელოზედ სანუგეშოდ ვინამე ცრემლით,
აქაც ყოველი არემარე იყო მოწყენით;
ნელად მოღელავს მოდუდუნე მტკვარი ანკარა
და მის ზვირთებში კრთის ლაჟვარდი ცისა კამარა.
იდაყვ-დაყრდნობილ ყურს ვუგდებ მე მისსა ჩხრიალსა
და თვალნი რბიან შორად, შორად, ცის დასავალსა!
ვინ იცის, მტკვარო, რას ჰბუტბუტებ, ვისთვის რას იტყვი?
მრავალ დროების მოწამე ხარ, მაგრამ ხარ უტყვი!..

არ ვიცი, ამ დროს ჩემს წინაშე ჩვენი ცხოვრება
რად იყო ფუჭი და მხოლოდა ამაოება?..
მაინც რა არის ჩვენი ყოფა – წუთისოფელი,
თუ არა ოდენ საწყაული აღუვსებელი?
ვინ არის იგი, ვისთვის გული ერთხელ აღევსოს,
და, რაც მიეღოს ერთხელ ნატვრით, ისი ეკმაროს?

თვითონ მეფენიც უძლეველნი, რომელთ უმაღლეს
ამაო სოფლად არღა არის სხვა რამ დიდება,
ჰმფოთვენ და დრტვინვენ და იტყვიან: „როდის იქნება,
ის სამეფოცა ჩვენი იყოს?“ და აღიძვრიან
იმავე მიწისთვის, რაც დღეს თუ ხვალ თვითვე არიან!..

თუნდ კეთილ მეფე როდის არის მოსვენებული?
მისი სიცოცხლე – ზრუნვა, შრომა და ცდა ქებული;
მისი ფიქრია, თუ ვით უკეთ მან უპატრონოს
თვისსა მამულსა, თვისთა შვილთა, რომ შემდგომსა დროს
არ მისცეს წყევით თვის სახელი შთამომავლობას!..
მაგრამ თუ ერთხელ სოფელსაც უნდ ბოლო მოეღოს,
მაშინ ვიღამ სთქვას მათი საქმე, ვინ სადღა იყოს?..

მაგრამ რადგანაც კაცნი გვქვიან – შვილნი სოფლისა,
უნდა კიდევცა მივსდიოთ მას, გვესმას მშობლისა.
არც კაცი ვარგა, რომ ცოცხალი მკვდარსა ემსგავსოს,
იყოს სოფელში და სოფლისთვის არა იზრუნვოს!

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

წერით დავალებას ახლავს სამი მითითება. ეს მითითებები უნდა შეასრულოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურად არის გაგებული, ნაშრომი ტექსტის პერიფრაზია ან ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებდა, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

გაითვალისწინეთ, ნაშრომი, რომლის მოცულობა არ აღემატება 120 სიტყვას, ენობრივი თვალსაზრისით არ შეფასდება.

გაანალიზეთ მოცემული ტექსტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ ლირიკული გმირის მხატვრული სახის შესახებ (ყურადღება მიაქციეთ ბუნების მისეულ აღქმას);
- იმსჯელეთ ტექსტის მთავარი სათქმელის შესახებ;
- იმსჯელეთ ავტორის სტილისა და ტექსტის მხატვრულ-გამომსახველობითი თავისებურებების შესახებ.

თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

დავალება N2

ყურადღებით წაიკითხეთ გოდერძი ჩოხელის მოთხრობა „ანაბარი“:

ბარელებმა ცხენები ამოიყვანეს სოფელში გასაყიდად.

– ქალო! – ცოლს დაუძახა ბასილამ.

– ქალო, არ გეყურება შენა!

– რა გინდა, რა!

– გამაიყვანე ძროხა.

– კაცო, ლუკმა პურს ხომ არ გამოგვიწყვეტ ოჯახში, ცხენს რომ ჰყიდულობ, რა ჯანდაბა შაგვინახავს, ეგ ერთი ძროხა გვიგდია.

– გამაიყვანე, რომ გელაპარაკები!

ცოლი ცივად შებრუნდა და ბოსლიდან ალვანი ძროხა გამოიყვანა.

– რომელი ცხენი გინდა? – იკითხა ბარელმა.

– საღარი.

– ესა?

– ჰო, ეგა.

– ამას ერთი ძროხა არ ეყოფა, ორი უნდა მომცე; თუ გინდა, წითელი ცხენი წაიყვანე მაგ ძროხაში.

– წითელი არ მინდა, საღარს ვყიდულობ. – ბასილაი ცოლს მიუბრუნდა და უთხრა:

– გადადი, აკეენტ გამოართვი სესხად ძროხა, უთხარი, ექვს ცხვარს მოგცემთ შემოდგომაზეო.

– მე არაფერსაც არ გამოვართმევ.

– რამდენს ლაპარაკობ შენა, ჰა!

ცოლი ისევ უხმოდ წავიდა და ცოტა ხანში ძროხით დაბრუნდა.

– უნაგირი არ გინდა? – ჰკითხა ბარელმა ბასილას და ვერცხლის უნაგირზე ანიშნა.

– რამდენს აფასებ?

– ათი ცხვარი მომეცი და შენი იყვეს.

– ცხვარი არ მყავს ეხლა, თუ გინდა, მატყლს მოგცემ.

– ოთხმოცი კილო მოიტა და წაიღე.

– ქალო! – გასძახა ბასილამ ცოლს, რომელსაც ნაყიდი ცხენი ეჭირა საბლით.

– კარგი, კაცო, წამოდი, მშივრები ხომ არ გავწყდებით.

– გადადი და ქორაანთ ოთხმოცი კილო მატყლი ესესხე.

– არ წავალ.

– ვის ველაპარაკები მენა, ჰა!

– არ წავალ, თუ ყიდვა გინდა, ადექი და ის ოქრო მიეცი.

– რაა? ვინ გაკითხებს შენ იმ ოქროსა, ჰა? – საცემნელად გაედევნა ცოლს ბასილაი. ქალმა ცხენს ხელი უშვა და გაიქცა.

* * *

ხატობიდან ცხენით ბრუნდება მთვრალი ბასილაი. ბილიკზე მოაჭენებს იორღა საღარს. უცებ ცხენს ფლოქვები ნამიან ბალახზე გაუსხლტა და უფსკრულში ელვასავით გადაენტო მხედრიანად.

კვდება ბასილაი. მოუთმენლად მოელის სიძეს, რომელსაც უნდა უთხრას, სადა აქვს ოქრო შენახული.

– მე მითხარ, კაცო, არ მენდობი? – ეუბნება ცოლი.

- ქალებთან არ ითქმის, – ამბობს ბასილაი.
- აბა, ამდენ ვალებს რომ მიტოვებ, რითი გავისტუმრო, რითი?
- ხომ იცი, ის ოქრო ჩემი არ არის.
- ხომ ხედავ, აღარ მობრუნდა პატრონი.
- შეიძლება მობრუნდეს, მერე?
- აღარ მოვა, მომკვდარა.

ბასილამ იცის, რომ აღარ მოვა დუმაცხოელი აკაი, რომელმაც ეს ერთი ქოთანის ოქრო ჩააბარა ჯარში წასვლის წინ, მაგრამ მაინც ვერ ღალატობს სინდისს. დღემდე ერთი ოქროც არ მოაკლო ანაბარს.

- ხომ ხედავ, იგვიანებს სიმე. მითხარი, სად არის. – ეხვეწება ცოლი.
- მერე რა ვუთხრა?
- ვის? ხომ გითხარი აღარ არის-მეთქი.
- იმის არყოფნას რა ვუთხრა, ანაბარი გაგინიავე-მეთქი?
- მაშ, მე რითი გადავიხადო ამდენი ვალები?
- ცხენი გაყიდე.
- ცხენს ფეხი აქვს მოტეხილი, ვინ იყიდის?
- უნაგირი გაყიდე.
- არ ეყოფა.
- ჩემი ბუხრის ქუდი და ქამარ-ხანჯალი გაყიდე.

ბასილაი სიძის უნახავი გაშრა.

რამდენიმე წლის მერე მისი ცოლიც გაშრა.

ქარმა დაუქროლა ცარიელ საბძელს.

სიძებმა ჩამონგრეული სახლის კედლები გაყიდეს.

ჭიკნიაის კაცაი ნაყიდ კედლის ქვებს მარხილით ეზიდება თავის ახალ სახლამდე. ოქროთი სავსე ქოთანს მძიმედ ჩადგამს მარხილზე დაწყობილ ქვებში და ზემოდანაც ქვებს დააყრის, რომ სოფელმა არ შეამჩნიოს.

ორღობეში ჭრიალით მიდის ხარ-მარხილი. ზემოთ გორაზე ხავსი ეკიდება ბასილას საფლავზე დაგდებულ რიყის ქვას.

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

წერით დავალებას ახლავს სამი მითითება. ეს მითითებები უნდა შეასრულოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურად არის გაგებული, ნაშრომი ტექსტის პერიფრაზია ან ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გამწვანდება, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

გაითვალისწინეთ, ნაშრომი, რომლის მოცულობა არ აღემატება 120 სიტყვას, ენობრივი თვალსაზრისით არ შეფასდება.

გაანალიზეთ მოცემული ტექსტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ ბასილას მხატვრული სახის შესახებ;
- იმსჯელეთ ტექსტის მთავარი სათქმელის შესახებ;
- იმსჯელეთ ავტორის სტილისა და ტექსტის მხატვრულ-გამომსახველობითი თავისებურებების შესახებ.

თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

ტესტი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

I ვარიანტი

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

ქართული ენისა და ლიტერატურის ტესტი სამი ნაწილისაგან შედგება: I. ტექსტის რედაქტირება; II. არგუმენტირებული ესე; III. მხატვრული ტექსტის ანალიზი.

ტესტის ყოველი ნაწილის შესასრულებლად აუცილებელი ინსტრუქციები თან ახლავს შესაბამის დავალებებს.

გაითვალისწინეთ, ტესტის III ნაწილში მოცემულია ორი დავალება. უნდა აირჩიოთ და შეასრულოთ ერთ-ერთი მათგანი (დავალება N1 ან დავალება N2).

ტესტის მაქსიმალური ქულაა - 70.

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 3 საათი და 45 წუთი.

გისურვებთ წარმატებას!

I. ტექსტის რედაქტირება (16 ქულა)

ყურადღებით წაიკითხეთ ქვემოთ მოცემული ტექსტი. გაასწორეთ მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული, სინტაქსური, პუნქტუაციური შეცდომები და სტილისტური ხარვეზები და ისე გადაწერეთ მთელი ტექსტი, რომ მისი შინაარსი არ შეცვალოთ.

გაითვალისწინეთ, ქულები დაგაკლდებათ თქვენ მიერ გადაწერილ ტექსტში დაშვებული თითოეული შეცდომის, ხარვეზისა თუ უზუსტობის გამო.

თუ ამოიწერთ მხოლოდ ცალკეულ ფორმებსა და შესიტყვებებს ან რამდენიმე წინადადებას, ნაშრომი არ შეფასდება.

არქეოლოგებმა ტუტანჰამონის სამარხში აღმოაჩინეს ნივთი რომელიც ფარაონის თვალებს მზის სხივების ზემოქმედებიდან იცავდა. ეს იყო ზურმუხტის ორი უთხელესი ფირფიტა, რომლებსაც ბრინჯაოს რკალი აერთებდა. უნდა აღინიშნოს რომ ასეთი ნივთების აღმოჩენა სხვა სამარხებშიც მოხდა. როგორც სჩანს მას ასევე იყენებდა ეგვიპტის წარჩინებული საზოგადოების არაერთი წარმომადგენლები.

საუკუნეების განმავლობაში ულტრაიისფერ სხივებისაგან თვალების დასაცავად სხვადასხვა ტიპის არაერთი ნივთი შეიქმნა თუმცა სათვალის დიზაინზე მუშაობა მე-XX საუკუნემდე არავის უფიქრია. სათვალის პოპულარობა კოკო შანელის სახელს უკავშირდება. 1920 წელს, ზღვაზე დასვენების დროს, მას მზისაგან კანი ძალიან დაწვია. შანელის მიბაძვით ლამის მთელმა თეთრ-კანიანმა სამყარომ გადაწყვიტა გარუჯვა. საჭირო გახდა მცხუნვარე მზისაგან თვალების დაცვა. მზის სათვალე, რომელიც თავდაპირველად მხოლოდ სამედიცინო დანიშნულებისა იყო, თანდათან მოდურ აქსესუარად იქცა.

1936 წელს ამერიკაში საგანგებოდ პილოტებისათვის შექმნეს მსუბუქი სათვალე, რაც მეორე მსოფლიო ომის დროს უკვე ყველა ამერიკელ ჯარისკაცს ეკეთა. შეიძლება ითქვას ის დღემდე ერთ-ერთი ყველაზე მოდური მზის სათვალეა მსოფლიოში.

II. არგუმენტირებული ესე (24 ქულა)

არსებობს მოსაზრება, რომ საზოგადოებრივი აზრისა და განწყობის შექმნაში გადამწყვეტია მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების როლი.

არგუმენტირებული მსჯელობით დაეთანხმეთ ამ მოსაზრებას ან უარყავით იგი.

გაანალიზეთ წარმოდგენილი თვალსაზრისი, ჩამოაყალიბეთ თქვენი დამოკიდებულება ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად, არგუმენტები გაამყარეთ სათანადო მაგალითებით. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული. შეარჩიეთ შესაბამისი სტილი. დაიცავით სალიტერატურო ენის ნორმები.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებს, თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

გაითვალისწინეთ:

ნაშრომი არ გასწორდება, თუ თქვენი მსჯელობა შემოიფარგლება ოთხი-ხუთი წინადადებით.

ნაშრომი, რომლის მოცულობა არ აღემატება 120 სიტყვას, ენობრივი თვალსაზრისით არ შეფასდება.

III. მხატვრული ტექსტის ანალიზი (30 ქულა)

აირჩიეთ ქვემოთ მოცემული ორი დავალებიდან ერთ-ერთი და მხოლოდ ის შეასრულეთ!

დავალება N1

ყურადღებით წაიკითხეთ გალაკტიონ ტაბიძის ლექსი „მთაწმინდის მთვარე“:

ჯერ არასდროს არ შობილა მთვარე ასე წყნარი!
მდუმარებით შემოსილი შედამების ქნარი

ქროლვით იწვევს ცისფერ ლანდებს და ხეებში აქსოვს...
ასე ჩუმი, ასე ნაზი ჯერ ცა მე არ მახსოვს!

მთვარე თითქოს ზამბახია შუქთა მკრთალი მძივით,
და მის შუქში გახვეული მსუბუქ სიზმარივით

მოსჩანს მტკვარი და მეტეხი თეთრად მოელვარე...
ოჰ! არასდროს არ შობილა ასე ნაზი მთვარე!

აქ ჩემს ახლო მოხუცის ლანდს სძინავს მეფურ ძილით,
აქ მწუხარე სასაფლაოს, ვარდით და გვირილით,

ეფინება ვარსკვლავების კრთომა მხიარული...
ბარათაშვილს აქ უყვარდა ობლად სიარული...

და მეც მოვკვდე სიმღერებში ტბის სევდიან გედად,
ოღონდ ვთქვა, თუ ღამემ სულში როგორ ჩაიხედა,

თუ სიზმარმა ვით შეისხა ციდან ცამდე ფრთები,
და გაშალა ოცნებათა ლურჯი იალქნები;

თუ სიკვდილის სიახლოვე როგორ ასხვაფერებს
მომაკვდავი გედის ჰანგთა ვარდებს და ჩანჩქერებს,

თუ როგორ ვგრძნობ, რომ სულისთვის, ამ ზღვამ რომ აღზარდა,
სიკვდილის გზა არრა არის, ვარდისფერ გზის გარდა;

რომ ამ გზაზე ზღაპარია მგოსანთ სითამამე,
რომ არასდროს არ ყოფილა ასე ჩუმი ღამე.

რომ, აჩრდილნო, მე თქვენს ახლო სიკვდილს ვეგებები,
რომ მეფე ვარ და მგოსანი და სიმღერით ვკვდები,

რომ წაჰყვება საუკუნეს თქვენთან ჩემი ქნარი...
ჯერ არასდროს არ შობილა მთვარე ასე წყნარი!

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

წერით დავალებას ახლავს სამი მითითება. ეს მითითებები უნდა შეასრულოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურად არის გაგებული, ნაშრომი ტექსტის პერიფრაზია ან ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებდა, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

გაითვალისწინეთ, ნაშრომი, რომლის მოცულობა არ აღემატება 120 სიტყვას, ენობრივი თვალსაზრისით არ შეფასდება.

გაანალიზეთ მოცემული ტექსტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ ლირიკული გმირის მხატვრული სახის შესახებ (ყურადღება მიაქციეთ ბუნების მისეულ აღქმას);
- იმსჯელეთ ტექსტის მთავარი სათქმელის შესახებ;
- იმსჯელეთ ავტორის სტილისა და ტექსტის მხატვრულ-გამომსახველობითი თავისებურებების შესახებ.

თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

დავალება N2

კოტე ჯანდიერის მოთხრობაში „გლობალიზაცია“ პერსონაჟი თავისი ცხოვრების ამბებს ჰყვება:

ჩემი და ანიჩკა რვა წლისა იყო, მე კი ოთხისა, როცა კახეთში აჯანყება დაიწყო. ქაქუცა ხო გაგიგიათ? ხო, ქაქუცა ჩოლოყაშვილი. თავდაპირველად უფრო მატნისა და ლალისყურის ტყეებში იმალებოდნენ მაგისი ბიჭები. ამ ჩვენი სამხრიჯვრიდან ნახევარი დღის სავალიც არ არის მატნამდე. ხოდა, თურმე, პაპაჩემი აბგაში ხმიადებს, ყველსა და მაწონს ჩაუწყობდა ხოლმე ანიჩკასა და გადაღმა ხეობაში ატანდა ქაქუცას რაზმელებისთვის. ენდობოდა და იმიტომა, იცოდა მაგისი ჭკუის ამბავი. ერთხელაც მდევარს გადაწყდომოდა ე ჩემი და. აკი გითხარით, პატარაა, კაცო, რვა წლისა. სამხრიჯვარი გედევლო... ის არი, ტყეში უნდა შავიდეს და აბგა სამალავში მიიტანოს, რო ფლოქვების თქარათქური მეესმა. არ დაბნეულა ე თითისტოლა გოგო – სანოვაგე სადღაცა ქვის ქვეშ დაუმაღამს, როგორც პაპამ დაარიგა, ზედ ხმელი ფოთლები მიუყრია, თითონ კი წკეპლამომარჯვებული დახვედრია მილიციასა. ათნი ყოფილან. წინ დიდ შავ ცხენზე გადამჯდარი მალაქია ინაკავაძე მოუძღვით, კახეთის მილიციის უფროსის მოადგილე, ორმეტროიანი, ცალთვალა პირუტყვი. მაგისი გამოჩენა შიშის ზარსა სცემდა აქაურ მოსახლეობასა. დგაა ანიჩკა, გამხდარი, გაკნაჭული და უყურებს ბაყბაყდევივით თავს წამომდგარ ინაკავაძესა. ის კიდე, ტყავის ლაპლაპა, შავ ტუყურკაში გამოწყობილი, უნაგირზე წამოხორხლილა და თავისი ცალი თვალით ზემოდამ ბურღამს შამინებულ ბაღლსა. „აქ რას აკეთებ, პატრონი არა გყამსო?“, – ასე უკითხამს. „ჩემი პატრონი ვანა პაპაა, მე კიდე დაკარგულ ხბორებს ვეძებო, – ანიჩკას უთქვამს, – სამხრიჯვრიდან გაგვექცენ და უნდა ვიპოვნო“. „ვერა გყოლია კარქი პატრონიო, – გასცინებია ინაკავაძესა და მაგისი შავი ცხენიც ახვიხვინებულა, – ამსიშორეზე როგორ გამოგიშვა პაპაშენმაო?“ ისევ ახვიხვინებულა ოდროგელა ულაყი. „სამინელი ცხენი იყოო, – მერე ყვებოდა ანიჩკა, – შავი, შავი, კუნაპეტი, კისერზე ირიბი ნაჭრილობევით, თანაც გიჟურად ატრიალებდა წითელ თვალებს და ბრაზიანად სცემდა

ტაშტისოდენა ფლოქვებსაო“. საღამოთი ჩაფსმულ-ჩასველებული დაგვიბრუნდა პატარა გოგო, მაგრამ ვანას გატანებული სანოვაგე მილიციის წასვლის მერე მაინც მიეტანა სამალავში და იქ დეეტოვებინა...

აი, თქვენა, შვილო, დაბლიდან რომ ამაიარეთ, დიდრონი სახლი ხო შაგხვდათ წყაროსთანა?.. ეგა, გენაცვა, ერისთავიანთ სახლია. ძია გიორგის მანდა ჰქონდა საკვირაო სკოლა გახსნილი ხელმოკლე ოჯახის ბაღლებითვინ. ძია გიორგი და ძალო ელისაბედი წერა-კითხვას ასწავლიდნენ სოფლის ბაღლებსა... დიდი კაცი იყო ცხონებული გიორგი. ოცდაოთხ წელში კომუნისტებმა დააპატიმრეს ღრმად მოხუცებული. ვიღაცა ოხერმა ინაკავაძეს ენა მიუტანა – ერისთავიანთ სახლში ჩოლოყაშვილის რაზმელები ათევენ ღამესაო. სწორედ ღამით მოლაგდნენ მილიციები. მართალია, სახლში ვერავინ იპოვეს მოხუცი ცოლ-ქმრის გარდა, მაგრამ გიორგი მაინც წაიყვანეს თელავის ციხეში და მერე ეგ საცოდავი ცოცხალი აღარავის უნახამს. დაკითხვას ვერ გაუძლო და გული გაუსკდაო, ეგრე გავიგეთ. ვინ იცის, სცემდნენ კიდევცა. მალაქია ინაკავაძე მა რას იზამდა?! ყველაფერთან ერთად, ლოთიცა ყოფილა ეგ შობელძალდი. არყით გალექებული, ღამ-ღამობით ტუსალების ცემითა და ტანჯვა-წამებით იქცევდა თავსა... ამის მერე აღარც ელისაბედს უცხოვრია დიდხანს. ისედაც სუსტი ქალი იყო ცხონებული, სიფრიფანა, კულტურული. აბა ეგრე ერთბაშად მოზღვავებულ დარდს რას გაუძლებდა?! გამწარდა მთელი კამეჩაანთკარი, თელავი, საზოგადოდ კახეთი. ქაქუცა დასაბმელი გამხდარა, დეეფიცნა – შურს ვიძიებო. ხოდა, გენაცვა, მოენე მიუგზავნიათ მალაქიასთვინა, ვითომც ჩოლოყაშვილი ლალისყურს ზეით, ძელქვნარი როა, იქა დგაა ბანაკადაო. მოტყუვდა ინაკავაძე, დიდი რაზმით წამოვიდა. ბიჭებმა სროლა-სროლით გაიტყუეს ძელქვებ ზეითა, სამოვრებისკენა, საცა ხელისგულივით ჩაანს ყველაფერი; ზეიდან და ქვეიდან გზა მაუჭრეს, ალყა დაარტყეს და დასცხეს. იმ დღეს გაწყდა თითქმის თელი კახეთის მილიცია.

ჩვენა კიდევა, არხეინად ვართ ქედს გადმოღმა, სამხრიჯვრის ბინებზე. არც ვიცით რა ცოდო-მადლის განკითხვაა ლალისყურთან. ზაფხულია, კაცო, ჭრიჭინებს გაუდით ტკარცალი. ვანა პაპა და ჩემი და ანიჩკა მზეზე გამთბარი წყლით მახანავებენ ლახანკაში. პატარა ვარ, ოთხი წლისა. თურმე ფეხებ წყალში ვატყაპუნებ და ვწუწამ ვანასა და ანიჩკასა. „ნელა, შე

ზაქო“, – ვანა იძახის. უცბათ ჭიხვინი გავიგონეთ. აბა იალაღებზე ცხენის ჭიხვინი ვის გაუკვირდება, მაგრამ ის რაღაცა გამაყრუებელი და თავზარდამცემი იყო, გრგვინვასეფ. გავიხედეთ და რასა ვხედამთ? ღოღუაანთ ხევის მხრიდან ვეებერთელა შავი ულაცი ამოვარდა; მოჭქრის გაგიჟებული და მიწას აზანზარებს, წითელი ლაშ-პირიდან თეთრი ქაფი გადმოსდის, მოვერცხლილ უნაგირსა და ფერდზე კი სისხლის კვალი დაჰყვება. რა თქმა უნდა, ანიჩკამ იცნო ინაკავადის ცხენი, რაღაცა უთხრა პაპასა და ორთავენი იქით გაიქცნენ. მე ვიღას ვახსოვდი – ჩამტოვეს ეგრე ტიტველი ლახანკაშია.

როდის-როდის მობრუნდა ანიჩკა, ამამიყვანა ატირებული, კალთაში ჩამისვა და ახლად გარეცხილ-გამზეურებული ფქვილის ტომრით დამიწყო გამშრალება. თან მაწყნარებს – „ნუ სტირი, ბიჭო, სირცხვილია, დაგინახამენო“. მე კიდე ღაპალუპით ჩამამდის ცრემლები, თან ცალი თვალითა ვხედამ, როგორ მოჰყავთ ვანასა და კიდევ ორ-სამ მწყემსსა დაფლეთილ-დასისხლიანებული, უგონო ინაკავაძე. იქვე, ღოღუაანთ ხევში ჩავარდნილი ეპოვნათ. რაკი სისხლით გაჟღენთილი ტანისამოსი არა სცილდებოდა – გაუჭრეს პერანგი, ჩექმები და გალიფე, ტყავის ფენჯაკი გახადეს და მერე სახელდახელოდ ხის იაშიკებზე გადმაწვინეს. მე და ანიჩკა სულგანაბულები ვუყურებდით, როგორა სწმენდნენ არყიანი ჩვრებით ნატყვიარებსა და ფიქლებზე დავარდნისას გადაფლეთილ ალაგებს... „რას დაგიყვლეპნიათ თვალები, გადით აქედანაო!“ – თავზე ისე დაგვივილა ბებერმა სარქალმა, რო ორივენი შავხტით. ანიჩკამ თვალებზე ხელი ამაფარა და ისე გამაროდა მანდაურობას, გეგონება, თვითონ ძალიან ბევრის მნახველ-გადამტანი ქალი ყოფილიყო...

საღამოზე კი ცხენოსნები მოვიდნენ, ქაქუცასები. მგონი ხუთნი იყვნენ. ჩოხები ეცვათ. ვანამ სახელდახელო პურ-მარილი გაშალა, არყის ბოთლიც დაზდგა და სტუმრები მიიპატიჟა. დინჯად საუბრობდნენ, დილანდელი სროლის ამბავსა ყვებოდნენ. „სულძალდი ინაკავაძე მგონი გაგვექცაო, – თქვა ერთ-ერთმა, – სამი ტყვია მოვარტყით და ღოღუაანთ ხევში გადავარდა, მაგრამ მოგვიანებით შიგ ჩასულემა ველარც ცოცხალი ვიპოვეთ და ველარც მკვდარიო“. რას იფიქრებდნენ, რო კახეთის მილიციის უფროსის მოადგილე, ჭრილობებდაბანილი და გადახვეული, იქვე, ფარეხში ეწვინა ვანასა. მაგისი მიბაძვით არც სხვა მწყემსებს დასცდენიათ სიტყვა... ვანამ წყნარად გაისტუმრა ქაქუცას ბიჭები. სამ დღეს თუთუნში არეულ

ბალახებს ადებდა და ანწლის ნაყენს ასმევდა დაჭრილს. სამი დღის მერე კი მილიცია მოვიდა და სიცხისაგან გათანგული ინაკავაძე ჯერ თელაველი, მერე კი თბილისელი ექიმების ხელში აღმოჩნდა. კახეთში აღარ დაუბრუნებიათ, იქვე, თბილისში დაიტოვეს...

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

წერით დავალებას ახლავს სამი მითითება. ეს მითითებები უნდა შეასრულოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურად არის გაგებული, ნაშრომი ტექსტის პერიფრაზია ან ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელებია, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

გაითვალისწინეთ, ნაშრომი, რომლის მოცულობა არ აღემატება 120 სიტყვას, ენობრივი თვალსაზრისით არ შეფასდება.

გაანალიზეთ მოცემული ტექსტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ ანიჩკას მხატვრული სახის შესახებ;
- იმსჯელეთ ტექსტის მთავარი სათქმელის შესახებ;
- იმსჯელეთ ავტორის სტილისა და ტექსტის მხატვრულ-გამომსახველობითი თავისებურებების შესახებ.

თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

ტესტი ქართულ ენასა და ლიტერატურაში

IV ვარიანტი

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

ქართული ენისა და ლიტერატურის ტესტი სამი ნაწილისაგან შედგება: I. ტექსტის რედაქტირება; II. არგუმენტირებული ესე; III. მხატვრული ტექსტის ანალიზი.

ტესტის ყოველი ნაწილის შესასრულებლად აუცილებელი ინსტრუქციები თან ახლავს შესაბამის დავალებებს.

გაითვალისწინეთ, ტესტის III ნაწილში მოცემულია ორი დავალება. უნდა აირჩიოთ და შეასრულოთ ერთ-ერთი მათგანი (დავალება N1 ან დავალება N2).

ტესტის მაქსიმალური ქულაა - 70.

ტესტის შესასრულებლად გეძლევათ 3 საათი და 45 წუთი.

გისურვებთ წარმატებას!

I. ტექსტის რედაქტირება (16 ქულა)

ყურადღებით წაიკითხეთ ქვემოთ მოცემული ტექსტი. გაასწორეთ მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული, სინტაქსური, პუნქტუაციური შეცდომები და სტილისტური ხარვეზები და ისე გადაწერეთ მთელი ტექსტი, რომ მისი შინაარსი არ შეცვალოთ.

გაითვალისწინეთ, ქულები დაგაკლდებათ თქვენ მიერ გადაწერილ ტექსტში დაშვებული თითოეული შეცდომის, ხარვეზისა თუ უზუსტობის გამო.

თუ ამოიწერთ მხოლოდ ცალკეულ ფორმებსა და შესიტყვებებს ან რამდენიმე წინადადებას, ნაშრომი არ შეფასდება.

მარაო ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული აქსესუარია. მისი სხვადასხვა სახეობა უძველეს დროიდან გამოიყენება. ძველ ეგვიპტეში მას ფარაონთა სიდიადის სიმბოლოდ სთვლიდნენ. ტუტანჰამონის აკლდამაში ნაპოვნია რამდენიმე დიდი და პატარა მარაოები. ვარაუდობენ რომ ჩინეთში მარაო ძველი წელთაღრიცხვის VIII-VII საუკუნეებში გაჩნდა. გარდა ჩინეთისა, მარაოს წარმოების ტრადიციებით ცნობილია იაპონია სადაც დასაკეცი მარაო გამოიგონეს. ეს მარაოები ლერწამისა და აბრეშუმისაგან მზადდებოდა.

XV საუკუნის ბოლოსა და XVI საუკუნის დასაწყისში ვაჭრებისა და მისიონერების მიერ მოხდა ეგზოტიკური ქვეყნებიდან მარაოს სუვენირებად ჩამოტანა ევროპაში. აღმოსავლურმა მარაომ სწრაფად მოიპოვა პოპულარობა. ევროპელ ოსტატებს მარაოს დამზადება ხელოვნების რანგში აყავდათ. ისინი მარაოებს მაქმანისა და აბრეშუმის ქსოვილისაგან ამზადებდნენ და ძვირფასი თვლებით, ოქროთი და ვერცხლით ამკობდნენ.

საქართველოში ეს აქსესუარი XIX საუკუნეში გაჩნდა როცა ქართველ არისტოკრატ ქალთა ყოფაშიც დამკვიდრდა არატრადიციული ევროპული სამოსი და, ცხადია მარაოც. საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში თვალსაჩინო ადგილი უკავია მარაოების კოლექციას რაც უდავოდ გამოიჩინა მაღალ-მხატვრული ღირებულების ექსპონატებს შორის.

II. არგუმენტირებული ესე (24 ქულა)

არსებობს მოსაზრება, რომ წარმატების მიღწევა შეუძლებელია პოპულარობისა და დიდებისაკენ სწრაფვის გარეშე.

არგუმენტირებული მსჯელობით დაეთანხმეთ ამ მოსაზრებას ან უარყავით იგი.

გაანალიზეთ წარმოდგენილი თვალსაზრისი, ჩამოაყალიბეთ თქვენი დამოკიდებულება ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად, არგუმენტები გაამყარეთ სათანადო მაგალითებით. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული. შეარჩიეთ შესაბამისი სტილი. დაიცავით სალიტერატურო ენის ნორმები.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გაძნელდება, თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

გაითვალისწინეთ:

ნაშრომი არ გასწორდება, თუ თქვენი მსჯელობა შემოიფარგლება ოთხი-ხუთი წინადადებით.

ნაშრომი, რომლის მოცულობა არ აღემატება 120 სიტყვას, ენობრივი თვალსაზრისით არ შეფასდება.

III. მხატვრული ტექსტის ანალიზი (30 ქულა)

აირჩიეთ ქვემოთ მოცემული ორი დავალებიდან ერთ-ერთი და მხოლოდ ის შეასრულეთ!

დავალება N1

ავთანდილი ცდილობს დაეხმაროს სასოწარკვეთილ ტარიელს:

„ნუ გამგზავნი გულ-მოკლულსა, ერთი მიყავ საწადელი, ერთხელ შეჯე, ცხენოსანი გნახო ჩემი სულთა მხდელი, ნუთუ მაშინ მოვიქარვო სევდა ესე აწინდელი; მე წავალ და შენ დაგაგდე, იქმნას შენი საქადელი!“

ეხვეწებოდა, „შეჯეო“, აჯას ხვეწნითა არვებდა, იცოდა, რომე შეჯდომა კაეშანს მოაქარვებდა; ლერწმისა სარსა დასდრეკდა, გიშერსა დააკარვებდა. დაიმორჩილა, ეამა, არ ივაგლახა, არ ვებდა.

ცხადად უთხრა, „შევჯდებიო, მომიყვანე ცხენი წინა!“ მან მოჰგვარა, წყნარად შესვა, არ სიჩქარით ააქშინა; მინდორთავე წაიყვანა, ტანი მჭევრი აძრვევინა, ხანი წავლეს, სიარულმან მოჯობება დააჩინა.

შეაქცევს და ეუბნების საუბართა შვენერთა, მისთვის სძრვიდა სასაუბროდ მათ ბაგეთა მოწის-ფერთა, მისი სმენა გააყმობდა მსმენელისა ყურთა ბერთა; მოაშორვა კაეშანი, დათმობავე შეაერთა.

რა შეატყო მოჯობება მან სევდისა მუფარახმან, – განანათლა პირი ვარდი სიხარულმან დაუსახმან, – ცნობიერთა დასტაქარმან, უცნობოთა ოხრვა-ახმან, ცნობიერი სიტყვა უთხრა უცნობოსა რასმე მზრახმან.

შე-რასმე-ჰყვეს საუბარსა, სიტყვა ჰკადრა არ-მალული: „ერთსა რასმე მოგახსენებ, გამიცხადე დაფარული: ეგე სამხრე მისეული, შენ გაჩნია ვისგან წყლული, რაგვარ გიყვარს? რაგვარ გიღირს? თქვი, დავილო მერმე სული!“

მან უთხრა: „სახე რა გითხრა მის უსახოსა სახისა!
ესეა ჩემი სიცოცხლე, ჩემი მომცემი ახისა,
მჯობი ყოვლისა სოფლისა, წყლისა, მიწისა და ხისა;
არ-სასმენლისა მოსმენა არს უმჟავესი წმახისა“.

ავთანდილ უთხრა: „ვლამოდი მართ მაგისსავე თქმევასა;
აწ რათგან გითქვამს, პასუხსა გკადრებ და ნუ მეჭვ თნევასა:
სჯობს ასმათისა არ-ლევა მაგა სამხრის არ-ლევასა,
ამად არ გიქებ საქმისა უარესისა რჩევასა.

სამხრე გაბია ოქროსა, ოქრომჭედლისა დნობილი,
უასაკო და უსულო, არ სიტყვიერი, ცნობილი;
აღარად გინდა ასმათი, – ნახე მართალი ბრჭობილი!
პირველ, გლახ, მისი ნაჭკრეტი, თვით მერმე შენი დობილი,

თქვენს შუა მქმნელი საქმისა, შენგან ნახმობი დობისა,
თქვენი შემყრელი მსახური, შენგან ღირს-ქმნილი ხმობისა,
მისი გამზრდელი, გაზრდილი, მისთვის მიხდილი ცნობისა,
გლახ, დაგიგდია, არ ჰნახავ, შაბაშ მართლისა ბრჭობისა!“

მან უბრძანა: „რაცა გითქვამს, უმართლე ხარ მეტის-მეტად:
საბრალოა ასმათ მისად მგონებლად და ჩემად მჭკრეტად;
მე სიცოცხლე არ მეგონა, შენ მომესწარ ცეცხლთა შრეტად,
რათგან დავრჩი, გვალე, ვნახოთ, თუცავე ვარ ჯერთცა რეტად“.

დაჰმორჩილდა, გაემართნეს ავთანდილ და ამირზარი.
ვერ მიგია ქება მათი, ვერა ქება საქებარი:
კბილნი – ვითა მარგალიტნი, ბაგე – ვარდი ნაპობარი.
გველსა ხვრელით ამოიყვანს ენა ტკბილად მოუბარი.

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

წერით დავალებას თან ახლავს სამი მითითება. ეს მითითებები უნდა შეასრულოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურად არის გაგებული, ნაშრომი ტექსტის პერიფრაზია ან ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გამძნელდება, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

გაითვალისწინეთ, ნაშრომი, რომლის მოცულობა არ აღემატება 120 სიტყვას, ენობრივი თვალსაზრისით არ შეფასდება.

გაანალიზეთ მოცემული ტექსტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ ავთანდილის მხატვრული სახის შესახებ;
- იმსჯელეთ ტექსტის მთავარი სათქმელის შესახებ;
- იმსჯელეთ ავტორის სტილისა და ტექსტის მხატვრულ-გამომსახველობითი თავისებურებების შესახებ.

თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

დავალება N2

ყურადღებით წაიკითხეთ ფრაგმენტები ნუგზარ შატაიძის მოთხრობიდან „წერილი ძმას“:

ძმაო სერგო! მე კარგად ვარ. ამჟამად ვიმყოფები ფშავში და ამ წერილსაც მაღაროსკარიდან გწერ... ვიმუშავე ძალზედ ნაყოფიერად – გავაკეთე მრავალი ესკიზი და ჩანახატი...

ერთხელ, როდესაც უკვე ღამდებოდა, სოფელი კი არსად ჩანდა, დავინახე ვიღაც კაცი, რომელიც ბალახს თიბავდა და ვთხოვე, ჩემთვის ღამე გაეთენებინა, რაზედაც იგი სიამოვნებით დამთანხმდა. ეს კაცი აღმოჩნდა ვინმე ხირჩლა ჭინჭარაული, დაახლოებით ორმოცი წლისა. ჩემმა მასპინძელმა ბალახის თიბვა მიატოვა და წინ გამიძღვა. ავიარეთ ფერდობი, ავედით ერთ მოშიშვლებულ მთაზე... დავინახე მიწური სახლი, რომლის წინაც, მოტიტვლებულ ეზოში, 5 თუ 6 ბავშვი თამაშობდა. ჩემს დანახვაზე ისინი დაფრთხნენ და გაიქცნენ.

შევედით მიწურში, სადაც დაგვხვდა მასპინძლის ცოლი – ნაადრევად დაბერებული, მაგრამ ჯერ კიდევ საკმაოდ ღამაში ქალი. დიასახლისმა დაგვსხა ტახტზე, წინ დაგვიდგა პატარა ტაბლა და შეუდგა ვახშმის სამზადისს. მე ინტერესით ვათვალიერებდი ოთახს: გამავებულ, პატარა ბუხარს, მის თავზე შემოდებულ, გამურულ ფანდურს, წყლის რამდენიმე თუნგს და ხის დერგებს, სადაც ჩემი მასპინძლები ყველსა და ერბოს ინახავდნენ. მაგრამ ეს ყველაფერი დამავიწყა ერთმა საკვირველმა თექამ,¹ რომელიც მოპირდაპირე კედელზე იყო გაკრული...

¹ იგულისხმება მოთელილი მატყლისგან (თექისგან) დამზადებული ხალიჩა.

სივრცის განცდა არის ერთი მთავარი მახასიათებელი ხელოვნებისა. ხევსურულ მიწურში ნანახმა თექამ მე დამარწმუნა, რომ სივრცის გადმოცემა ხაზების სისტემის გარეშე, მარტო ფერების საშუალებითაც ყოფილა შესაძლებელი.

ეს იყო ფანტასტიური აღმოჩენა!.. მე ამ აღმოჩენამ იმდენად შემძრა, რომ დამავიწყდა სად ვიყავი და ვინ ვიყავი. გონს რომ მოვეგე, უკვე ფეხზე ვიდექი და ჩემი გაცეხული მასპინძლების თვალწინ იმ საკვირველ თექას ხელით ვსინჯავდი. ის არ ჰგავდა ჩვეულებრივ აბსტრაქტულ ნამუშევრებს – არც ფერით, არც კომპოზიციით და არც, მითუმეტეს, სიუჟეტით, მაგრამ მასში მე ვგრძნობდი საქართველოს მიწა-წყალს, ზეცას, ჰაერსა და მის გამოგნებელ კოლორიტს... ჩემი პარიზში ყოფნის დროს ასეთი ორიგინალური არაფერი მენახა. თანდათანობით ვრწმუნდებოდი, რომ მისი ადგილი აქ არ იყო, ეს თექა [პარიზში], ლუვრის საუკეთესო დარბაზში უნდა გამოეფინათ, რათა მისი ხილვით დატკბობის საშუალება მილიონობით ადამიანს მისცემოდა.

ამ ფიქრებიდან მასპინძლის ხმამ გამომიყვანა, რომელიც სუფრასთან მეპატიჟებოდა. ტახტზე ჩამოვჯექი თუ არა, ხირჩლამ ჟიპიტაურით სავსე ყანწი მომაწოდა და მე, როგორც აქ არის მიღებული, დავლოცე მისი ჯალაბი და საქონელი, შემდეგ კი ფრთხილად შევაპარე, რომ თექა ძალიან მომეწონა და რასაც დამიფასებდა, უყოყმანოდ გადავუხდიდი.

მან თავი გააქნია და მთხოვა, რომ ამ საკითხზე აღარ გვესაუბრა.

დავლიეთ კიდევ რამდენიმე ყანწი და ამასობაში დაღამდა კიდევ. არ ვიცი, სასმელის ბრალი იყო თუ კედელში ჩამაგრებული ჭრაქის მოლიცლიცე შუქისა – ხელოვნების იმ ნაწარმოებმა სულ სხვა, იდუმალი ფერი მიიღო და ჩემს თვალწინ სრულიად ახალი ღირსებებით წარმოსდგა... თითქმის მთელი ღამე თვალი არ მომიხუჭავს, სულ იმ თექაზე ვფიქრობდი და ვგრძნობდი, რომ მის გარეშე აქედან წასვლა ჩემს ძალ-ღონეს აღემატებოდა...

მეორე დილით ადრე ავდექით. დიასახლისმა სუფრა გაგვიშალა... სამ-სამი ყანწი რომ დავლიეთ, მე ისევ თექაზე ჩამოვაგდე ლაპარაკი. მასპინძელმა მითხრა, რომ ის მისი ბებუის დედის, ვინმე გულქან არაბულის, ნახელავი იყო. ჩემის მხრივ მე ვუამბე ჩემი თავგადასავალი – ვუთხარი, რომ მხატვარი ვიყავი და ამ საქმეს საფრანგეთში ცხრა წლის განმავლობაში ვსწავლობდი... არ დავუმალე, რომ ეს თექა წარმოადგენს სრულიად ახალ, ჯერ კიდევ უცნობ მიმდინარეობას, რომელმაც, შესაძლებელია,

რევოლუციური გარდატეხა შეიტანოს თანამედროვე ევროპის მხატვრულ რეალობაში. დასკვნის სახით კი ვუთხარი, რომ ჩვენი ვალია, ეს ნამუშევარი უსათუოდ გავაცნოთ ევროპელ მხატვრებს, რაც ორმხრივ სასარგებლო საქმე იქნება – ჯერ ერთი, რომ ისინი სულ სხვა თვალთ შეხედავენ არა მხოლოდ საკუთარ შემოქმედებას, არამედ თვალნათლივ დაინახავენ მხატვრობის განვითარების პერსპექტივას და მეორეც, ჩვენი პატარა ქვეყნისათვის მნიშვნელოვანი და საამაყო იქნება ის, რომ ამ პერსპექტივას გენიალური ქართველი შემოქმედი, ანუ მისი დიდი ბებია დაუდებს სათავეს... ბოლოს არც ვაციე, არც ვაცხელე და პირდაპირ ვუთხარი, თქვა უნდა მომყიდო-მეთქი.

არაო, – მიპასუხა, – გუშინაც ხო გითხარი, რომ ვერ გავყიდიო. მაშინ, მაჩუქე-მეთქი! ეს მზაკვრული ხერხი წინასწარ მოვიფიქრე და ჩემი გეგმის კულმინაციად დავსახე, რადგან ვიცოდი, რომ მთიელი კაცი სტუმარს ასეთ თხოვნაზე უარს ვერაფრის დიდებით ვერ ეტყოდა. მართლაც, ჩემს სიტყვებზე ძალიან მოიწყინა, სახე ხელისგულებში ჩამალა და დიდხანს, ძალიან დიდხანს იჯდა ეგრე. მე ვხვდებოდი, რომ მის არსებაში ორი გრძნობა ებრძოდა ერთმანეთს: ვერც თქვას ელეოდა და არც სტუმრის წყენინება უნდოდა... ბოლოს, როდის, როდის თავი აიღო და შემომხედა. შევცბი: თვალეები ცრემლით ჰქონდა სავსე. მერე არაყი დაისხა, დალია და დაახლოებით ასეთი რამე მითხრა: „მე ადრე დავობლდი. ექვსი წლისას დედა მომიკვდა, რვისას – მამა. ბებია მზრდიდა, მაგრამ თორმეტისა რო შევსრულდი, ისიც მომიკვდა. დავრჩი მარტო. საქონელს ვუვლიდი, თივას ვამზადებდი, ტყიდან შეშას ვეზიდებოდი. აქ მკაცრი ზამთარი იცის – თოვლი, ყინვა, ზვავები. კარგად რომ მოვიზარდე, ეს ჩემსავით ობოლი, ბოგანო ქალი შევირთე და ოჯახი კომლად ვაქციე. ექვსი ბალდი გვეყოლა, სულ ერთმანეთის მიმდევნოები. მამლის ყივილზე ვდგები, ვწვალობ, ვშრომობ, წელებზე ფეხს ვიდგამ, რომ ჯალაბი როგორმე გამოვკვებო, მაგრამ მაინც მშივრები და შიშველ-ტიტვლები ვყრივართ. ზოგჯერ ისე შემჯავრდება ყველაფერი, რო თავის მოკვლა მინდება. მოვალ დალლილ-დაქანცული და ტახტზე მივეგდები – არ ვიცი, თოფი დავიცე თუ ხანჯალზე დავეგო, მაგრამ ამ თქვას რო შევხედავ, გულში ნათელი მიდგება, ყველაფერი მავიწყდება, ისევ კაცი მგონია ჩემი თავი, – ერთხანს იყუჩა, მერე ყანწი ისევ შეავსო და თქვა, – ეხლა, როგორც შენ იტყვი, თუ ეგრე გულით გინდა, ადექი, ჩამოხსენი და წაილე“.

ერთხანს გაოგნებული ვიჯექი, მერე ავდექი, გადავეხვიე, ორთავ მხარზე ვაკოცე, დავემშვიდობე და წამოვედი.

ახლა მაღაროსკარის ფოსტაში ვზივარ და ამ წერილს გწერ. სრულიად არ ვნანობ, რომ ის თეკა არ წამოვიღე. ალბათ, ისევ იმ გამურულ კედელზე ჰკიდია და მის პატრონს, ერთ უბრალო ხევსურს, ცხოვრების ამოებისაგან აწეწილ სულს უმშვიდებს. ხელოვნების უმთავრესი დანიშნულებაც ხომ ეს არის.

მარად შენი მოყვარული ძმა დავით კაკაბაძე.

4 აგვისტო. 1928 წელი.

ყურადღებით გაეცანით დავალების პირობას.

წერით დავალებას თან ახლავს სამი მითითება. ეს მითითებები უნდა შეასრულოთ ისე, რომ თხზულება აზრობრივად ერთიანი, მთლიანი გამოვიდეს.

ჩამოაყალიბეთ თქვენი აზრი ნათლად, მკაფიოდ და დასაბუთებულად. მსჯელობა უნდა იყოს ლოგიკურად გამართული და აბზაცებით დანაწევრებული; უნდა დაიცვათ სალიტერატურო ენის ნორმები.

ნაწერი არ გასწორდება, თუ მოცემული ტექსტი მთლიანობაში არაადეკვატურად არის გაგებული, ნაშრომი ტექსტის პერიფრაზია ან ენობრივად იმდენად გაუმართავია, რომ აზრის გაგება ჭირს.

ნაშრომი შესრულებული უნდა იყოს გასაგები (გარკვეული) ხელწერით. ის მონაკვეთები, რომელთა ამოკითხვაც გამწვანდება, არ გასწორდება და თხზულების შეფასებისას მხედველობაში არ იქნება მიღებული.

გაითვალისწინეთ, ნაშრომი, რომლის მოცულობა არ აღემატება 120 სიტყვას, ენობრივი თვალსაზრისით არ შეფასდება.

გაანალიზეთ მოცემული ტექსტი შემდეგი მითითებების მიხედვით:

- იმსჯელეთ წერილის ავტორის მხატვრული სახის შესახებ;
- იმსჯელეთ ტექსტის მთავარი სათქმელის შესახებ;
- იმსჯელეთ ავტორის სტილისა და ტექსტის მხატვრულ-გამომსახველობითი თავისებურებების შესახებ.

თქვენი თვალსაზრისი დაასაბუთეთ!

2019 წლის ერთიანი ეროვნული გამოცდა
ქართული ენა და ლიტერატურა
შეფასების სქემა

ტექსტის რედაქტირება (16 ქულა)

შეფასების კრიტერიუმები

I ვარიანტი

- I. მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული და სინტაქსური შეცდომები, მექანიკური შეცდომები ---9ქ.
ამ ტიპის ყოველ შეცდომაზე მაქსიმალურ შეფასებას (9) აკლდება თითო ქულა.
- II. სტილისტური ხარვეზები და ტექსტური უზუსტობები -----2ქ.
ამ ტიპის ყოველ ხარვეზსა თუ უზუსტობაზე მაქსიმალურ შეფასებას (2) აკლდება თითო ქულა.
- III. პუნქტუაციური შეცდომები -----5ქ.
ამ ტიპის ყოველ შეცდომაზე მაქსიმალურ შეფასებას (5) აკლდება თითო ქულა.

არქეოლოგებმა ტუტანჰამონის სამარხში აღმოაჩინეს ნივთი, რომელიც ფარაონის თვალებს მზის სხივების ზემოქმედებისაგან იცავდა. ეს იყო ზურმუხტის ორი უთხელესი ფირფიტა, რომლებსაც ბრინჯაოს რკალი აერთებდა. უნდა აღინიშნოს, რომ ასეთი ნივთები სხვა სამარხებშიც აღმოაჩინეს. როგორც ჩანს, მას ასევე იყენებდა ეგვიპტის წარჩინებული საზოგადოების არაერთი წარმომადგენელი.

საუკუნეების განმავლობაში ულტრაიისფერი სხივებისაგან თვალების დასაცავად სხვადასხვა ტიპის არაერთი ნივთი შეიქმნა, თუმცა სათვალის დიზაინზე მუშაობა XX საუკუნემდე არავის უფიქრია. სათვალის პოპულარობა კოკო შანელის სახელს უკავშირდება. 1920 წელს, ზღვაზე დასვენების დროს, მას მზისაგან კანი ძალიან დასწვია. შანელის მიზამვით ლამის მთელმა თეთრკანიანმა სამყარომ გადაწყვიტა გარუჯვა. საჭირო გახდა მცხუნვარე მზისაგან თვალების დაცვა. მზის სათვალე, რომელიც თავდაპირველად მხოლოდ სამედიცინო დანიშნულებისა იყო, თანდათან მოდურ აქსესუარად იქცა.

1936 წელს ამერიკაში საგანგებოდ პილოტებისათვის შექმნეს მსუბუქი სათვალე, რომელიც მეორე მსოფლიო ომის დროს უკვე ყველა ამერიკელ ჯარისკაცს ეკეთა. შეიძლება ითქვას, ის დღემდე ერთ-ერთი ყველაზე მოდური მზის სათვალეა მსოფლიოში.

II ვარიანტი

- I. მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული და სინტაქსური შეცდომები, მექანიკური შეცდომები ---9ქ.
ამ ტიპის ყოველ შეცდომაზე მაქსიმალურ შეფასებას (9) აკლდება თითო ქულა.
- II. სტილისტური ხარვეზები და ტექსტური უზუსტობები -----2ქ.
ამ ტიპის ყოველ ხარვეზსა თუ უზუსტობაზე მაქსიმალურ შეფასებას (2) აკლდება თითო ქულა.

III. პუნქტუაციური შეცდომები -----5ქ.
ამ ტიპის ყოველ შეცდომაზე მაქსიმალურ შეფასებას (5) აკლდება თითო ქულა.

ჰალსტუხის მსგავსი აქსესუარი პირველად ძველ ეგვიპტეში გვხვდება. ეს იყო ქსოვილის ოთხკუთხა ნაჭერი, რომელიც მამაკაცებს მხრებზე ჰქონდათ მოსხმული და სიმბოლოურად მფლობელის სოციალურ სტატუსზე მიანიშნებდა. თანამედროვე ჰალსტუხის წინამორბედად ძველი რომის ლეგიონერების ყელსახვევები არის მიჩნეული.

მამაკაცის ჩაცმულობის ეს მნიშვნელოვანი ატრიბუტი განსაკუთრებით პოპულარული 1635 წლიდან ხდება. ლუდოვიკო მეცამეტემ თურქეთის წინააღმდეგ ბრძოლებში გამოჩენილი სიმამაცის გამო ხორვატი მეომრები, რომლებიც ფრანგულ ჯარში მსახურობდნენ, სამეფო კარზე მიიწვია. ხორვატებს კისერზე პატარა გაკვანძული ყელსახვევები ეკეთათ, რაც ერთგვარად მათი განმასხვავებელი ნიშანი იყო. ეს აქსესუარი ისე მოსწონებია მეფეს, რომ თავადაც გაუკეთებია ამის მსგავსი, რითაც სათავე დაუდო (საფუძველი ჩაუყარა) ჰალსტუხების მოდას საფრანგეთში. მალე ის მრავალ ევროპულ ქვეყანაში გახდა პოპულარული. ყელსახვევი აბრეშუმის, ატლასისა და შალის ქსოვილებისაგან მზადდებოდა. სამრეწველო რევოლუციამ ჩაცმის ახალი ეტიკეტი მოითხოვა და ძველი ყელსახვევი უფრო ადვილად მოსარგებმა თანამედროვე ჰალსტუხმა შეცვალა.

დღეისათვის ჰალსტუხი შეგვხვდებათ როგორც კლასიკური, ისე თავისუფალი სტილის ტანსაცმლის მოყვარულთა გარდერობში.

III ვარიანტი

I. მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული და სინტაქსური შეცდომები, მექანიკური შეცდომები ---9ქ.
ამ ტიპის ყოველ შეცდომაზე მაქსიმალურ შეფასებას (9) აკლდება თითო ქულა.

II. სტილისტური ხარვეზები და ტექსტური უზუსტობები -----2ქ.
ამ ტიპის ყოველ ხარვეზსა თუ უზუსტობაზე მაქსიმალურ შეფასებას (2) აკლდება თითო ქულა.

III. პუნქტუაციური შეცდომები -----5ქ.
ამ ტიპის ყოველ შეცდომაზე მაქსიმალურ შეფასებას (5) აკლდება თითო ქულა.

ქოლგა უხსოვარი დროიდან გამოიყენება. მისი თავდაპირველი დანიშნულება მცხუნვარე მზისაგან ადამიანის დაცვა იყო. ძველ ეგვიპტეში მას პალმის ფოთლებისა და ფერადი ბუმბულებისაგან ამზადებდნენ და ძალაუფლების სიმბოლოდ თვლიდნენ. პირველ საუკუნეში ჩინეთში გამოიგონეს დასაკეცი საჩრდილობელი, რომელიც თანამედროვე ქოლგას ჰგავდა. მოკლე მილზე დამაგრებული იყო ჯოხები, რომლებიც ღერძის გარშემო ადი-ჩამოდიოდა.

იმის დამადასტურებელი ცნობები, რომ ქოლგას შუა საუკუნეების ევროპაშიც იყენებდნენ, მწირია. რაც შეეხება მის დასაკეცი ვარიანტს, იგი საერთოდ არ არის ცნობილი. ქოლგის არსებობის პირველი კვალი მე-17 საუკუნეში გვხვდება, როცა კათოლიკე მისიონერებმა ჩინეთიდან ქოლგები სუვენირებად ჩამოიტანეს. ეს ნივთი ფრანგებსა და იტალიელებს ძალიან მოეწონათ და მზესა თუ წვიმაში მისი გამოყენება დაიწყეს.

ქოლგა, როგორც ქალის საჩრდილობელი, ინგლისშიც დიდი პოპულარობით სარგებლობდა, თუმცა მამაკაცებისათვის იგი მიუღებელი აღმოჩნდა, რადგან ფრანგული ქარაფშუტობის სიმბოლოდ იქნა აღქმული. ეს სტერეოტიპი დაამსხვრია ერთმა მოგზაურმა, რომელსაც მალე მიმბაძველები გამოუჩნდნენ და შავი ქოლგა საქმიანი მამაკაცის განუყრელ ატრიბუტად იქცა.

IV ვარიანტი

- I. მორფოლოგიურ-ორთოგრაფიული და სინტაქსური შეცდომები, მექანიკური შეცდომები - 9ქ.
ამ ტიპის ყოველ შეცდომაზე მაქსიმალურ შეფასებას (9) აკლდება თითო ქულა.
- II. სტილისტური ხარვეზები და ტექსტური უზუსტობები -----2ქ.
ამ ტიპის ყოველ ხარვეზსა თუ უზუსტობაზე მაქსიმალურ შეფასებას (2) აკლდება თითო ქულა.
- III. პუნქტუაციური შეცდომები -----5ქ.
ამ ტიპის ყოველ შეცდომაზე მაქსიმალურ შეფასებას (5) აკლდება თითო ქულა.

მარაო ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებული აქსესუარია. მისი სხვადასხვა სახეობა უძველესი დროიდან გამოიყენება. ძველ ეგვიპტეში მას ფარაონთა სიდიადის სიმბოლოდ თვლიდნენ. ტუტანჰამონის აკლდამაში ნაპოვნია რამდენიმე დიდი და პატარა მარაო. ვარაუდობენ, რომ ჩინეთში მარაო ძველი წელთაღრიცხვის VIII-VII საუკუნეებში გაჩნდა. გარდა ჩინეთისა, მარაოს წარმოების ტრადიციებით ცნობილია იაპონია, სადაც დასაკეცი მარაო გამოიგონეს. ეს მარაოები ლერწმისა და აბრეშუმისაგან მზადდებოდა.

XV საუკუნის ბოლოსა და XVI საუკუნის დასაწყისში ვაჭრებმა და მისიონერებმა ეგზოტიკური ქვეყნებიდან მარაო სუვენირებად ჩამოიტანეს ევროპაში. აღმოსავლურმა მარაომ სწრაფად მოიპოვა პოპულარობა. ევროპელ ოსტატებს მარაოს დამზადება ხელოვნების რანგში აჰყავდათ. ისინი მარაოებს მაქმანისა და აბრეშუმის ქსოვილისაგან ამზადებდნენ და ძვირფასი თვლებით, ოქროთი და ვერცხლით ამკობდნენ.

საქართველოში ეს აქსესუარი XIX საუკუნეში გაჩნდა, როცა ქართველ არისტოკრატ ქალთა ყოფაშიც დამკვიდრდა არატრადიციული ევროპული სამოსი და, ცხადია, მარაოც. საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში თვალსაჩინო ადგილი უკავია მარაოების კოლექციას, რომელიც უდავოდ გამოირჩევა მაღალმხატვრული ღირებულების ექსპონატებს შორის.

არგუმენტირებული ესეს შეფასების კრიტერიუმები

ნაშრომი, რომლის მოცულობაც 120 სიტყვას არ აღემატება, VII, VIII და IX კრიტერიუმებით არ შეფასდება.

I კრიტერიუმი

№	დავალების პირობის ადეკვატური გაგება და გააზრება	ქულები
1.	დავალების პირობა ადეკვატურადაა გაგებული.	2
2.	დავალების პირობა ნაწილობრივ არაადეკვატურადაა გაგებული.	1
3.	დავალება მთლიანობაში არაადეკვატურადაა გაგებული.	0 ნაწერი აღარ სწორდება

II კრიტერიუმი

№	<i>ნაშრომის აგება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ესეს სტრუქტურა სრულად შეესაბამება დასმულ ამოცანას, ნაშრომი <i>კარგადაა</i> ორგანიზებული, მონაკვეთები თანამიმდევრულად და ლოგიკურად ენაცვლება ერთმანეთს, წარმოდგენილი მაგალითები არ არღვევს ტექსტის მთლიანობას, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი.	1
2.	ესეს სტრუქტურა მხოლოდ ნაწილობრივ შეესაბამება დასმულ ამოცანას, ნაშრომში <i>დარღვეულია</i> ტექსტის ლოგიკა და/ან აბზაცები <i>სწორად არ არის</i> გამოყოფილი.	0

III კრიტერიუმი

№	<i>პრობლემის გააზრება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში მკაფიოდ გამოვლინდა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებული პრობლემატიკის ცოდნა, აბიტურიენტის ინფორმირებულობა და ერუდიცია.	3
2.	ნაშრომში ნაწილობრივ გამოვლინდა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებული პრობლემატიკის ცოდნა, აბიტურიენტის ინფორმირებულობა და ერუდიცია.	2
3.	ნაშრომში გამოვლინდა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებული პრობლემატიკის ზერედე ცოდნა, არ ჩანს აბიტურიენტის სათანადო ინფორმირებულობა და ერუდიცია.	1
4.	აბიტურიენტი ვერ ერკვევა განსახილველ საკითხთან დაკავშირებულ პრობლემატიკაში.	0

IV კრიტერიუმი

№	<i>მსჯელობის დასაბუთება</i>	<i>ქულები</i>
1.	მსჯელობა <i>დამაჯერებლადაა</i> დასაბუთებული და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> შესაფერისი მაგალითებით.	5
2.	მსჯელობა მთლიანობაში დასაბუთებულია, თუმცა <i>ცალკეულ</i> შემთხვევებში არგუმენტაცია არასაკმარისია და/ან <i>არ არის გამყარებული</i> შესაფერისი მაგალითებით.	4
3.	მსჯელობა დასაბუთებულია, თუმცა <i>ცალკეულ</i> შემთხვევებში არგუმენტებსა და მოხმობილ მაგალითებს <i>დამაჯერებლობა აკლია</i> .	3
4.	მსჯელობა <i>ზერედეაა</i> დასაბუთებული და არგუმენტები არადამაჯერებელია.	2
5.	მსჯელობა <i>ძალზე ზოგადია</i> , არგუმენტები და/ან მაგალითები არაადეკვატურია.	1
6.	მსჯელობა დასაბუთებული <i>არ არის</i> .	0

V. კრიტიკრიუმი

№	დამოუკიდებელი აზროვნება	ქულები
1.	ნაშრომში <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა.	3
2.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა.	2
2.	ნაშრომში <i>ძირითადად</i> არ გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა არის დასმული პრობლემისადმი საკუთარი დამოკიდებულების გამოხატვის მცდელობა.	1
3.	ნაშრომში <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი.	0

VI. კრიტიკრიუმი

№	ფაქტობრივი სიზუსტე	ქულები
1.	ნაშრომში არ არის ფაქტობრივი შეცდომა.	1
2.	ნაშრომში დაშვებულია ფაქტობრივი შეცდომა.	0

VII. კრიტიკრიუმი

№	ლექსიკა და სტილი	ქულები
1.	ნაშრომში შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაბამისი სტილი, დაცულია ნაშრომის სტილის ერთგვაროვნება; აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, გვხვდება ორიოდ სტილისტიკური ხარვეზი.	3
2.	ნაშრომში შერჩეულია დასმული ამოცანის შესაბამისი სტილი, მთლიანობაში დაცულია ნაშრომის სტილის ერთგვაროვნება; აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) ზუსტად და მკაფიოდაა გამოხატული, მაგრამ გვხვდება რამდენიმე სტილისტიკური ხარვეზი.	2
3.	ნაშრომის სტილი ნაწილობრივ შეესაბამება დასმულ ამოცანას, ცალკეულ შემთხვევებში დარღვეულია სტილის ერთგვაროვნება; აზრი გასაგებია, მაგრამ ლექსიკა მწირია, გვხვდება არაადეკვატური ლექსიკა და სტილისტიკური ხარვეზები.	1
4.	ნაშრომის სტილი მთლიანობაში არ შეესაბამება დასმულ ამოცანას, სტილისტიკურად გაუმართავია.	0

VIII. კრიტიკრიუმი

№	მორფოლოგია, ორთოგრაფია, სინტაქსი	ქულები
1.	არ არის დაშვებული ერთზე მეტი შეცდომა.	4
2.	არ არის დაშვებული ორზე მეტი შეცდომა.	3
3.	არ არის დაშვებული ოთხზე მეტი შეცდომა.	2
4.	არ არის დაშვებული ექვსზე მეტი შეცდომა.	1
5.	დაშვებულია ექვსზე მეტი შეცდომა.	0

IX. კრიტერიუმი

№	პუნქტუაცია	ქულები
1.	არ არის დაშვებული სამზე მეტი შეცდომა.	2
2.	არ არის დაშვებული ექვსზე მეტი შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია ექვსზე მეტი შეცდომა.	0

მხატვრული ტექსტის ანალიზის შეფასების კრიტერიუმები

წერითი დავალების მაქსიმალური ქულაა 30. თუ აბიტურიენტის ნაშრომი მოცემული ტექსტის პერიფრაზია, თითოეული მითითება მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით არის შესრულებული ან ტექსტი მთლიანად არაადეკვატურადაა გაგებულ (ანდა გაურკვეველი კალიგრაფიის გამო ნაშრომის წაკითხვა ვერ ხერხდება), **დაიწერება 0 ქულა და ნაწერი აღარ გასწორდება.**

დავალების ესა თუ ის მითითება შესრულებულად არ ჩაითვლება, თუ მასზე მხოლოდ ერთი-ორი წინადადებით იქნება პასუხი გაცემული.

ნაშრომი, რომლის მოცულობაც 120 სიტყვას არ აღემატება, VIII, IX და X კრიტერიუმებით არ შეფასდება!

I კრიტერიუმი

№	მოცემული ტექსტის ადეკვატური გაგება და გააზრება	ქულები
1.	ტექსტი ღრმადაა გააზრებული, ნაშრომში იგრძნობა ავტორის უმთავრესი სათქმელისა და ემოციური მიზანდასახულობის წვდომა.	4
2.	ტექსტი ადეკვატურადაა გაგებულ.	3
3.	ერთ შემთხვევაში შეინიშნება ტექსტის არაადეკვატური გაგება.	2
4.	ერთზე მეტ შემთხვევაში ტექსტი არაადეკვატურადაა გაგებულ.	1
5.	ტექსტი მთლიანად არაადეკვატურადაა გაგებულ.	0 ნაწერი აღარ სწორდება

II კრიტერიუმი

№	ნაშრომის აგება	ქულები
1.	ნაშრომი უპასუხებს სამივე მითითებას და კარგადაა ორგანიზებული , აბზაცები სწორადაა გამოყოფილი.	3
2.	ნაშრომი უპასუხებს სამ მითითებას, თუმცა ტექსტი არ არის კარგად ორგანიზებული ან/და ზოგან აბზაცები არასწორადაა გამოყოფილი;	2

	ან ნაშრომი უპასუხებს <i>ორ</i> მითითებას და <i>კარგადაა</i> ორგანიზებული, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი.	
3.	ნაშრომი უპასუხებს <i>ორ</i> მითითებას, თუმცა <i>ტექსტი არ არის</i> კარგად ორგანიზებული ან/და ზოგან აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი; ან ნაშრომი უპასუხებს <i>ერთ</i> მითითებას და <i>კარგადაა</i> ორგანიზებული, აბზაცები <i>სწორადაა</i> გამოყოფილი.	1
4.	ნაშრომი უპასუხებს <i>ერთ</i> მითითებას, თუმცა <i>ტექსტი არ არის</i> ორგანიზებული ან/და აბზაცები <i>არასწორადაა</i> გამოყოფილი.	0

III კრიტერიუმი

№	დავალების (მითითებების) ადეკვატური გაგება და გააზრება	ქულები
1.	დავალეა <i>ადეკვატურად</i> არის გააზრებული, არ არის საკითხიდან გადახვევის არც ერთი შემთხვევა (ისეთი ფაქტის, მოსაზრებისა თუ ციტატის დამოწმება, რომლებიც განსახილველ საკითხს არ უკავშირდება).	2
2.	დავალების პირობა ძირითადად <i>ადეკვატურად</i> არის გააზრებული, თუმცა <i>ერთ</i> შემთხვევაში შეინიშნება დავალების პირობის <i>არაადეკვატური</i> გაგება ან არის საკითხიდან გადახვევის ერთი შემთხვევა (ისეთი ფაქტის, მოსაზრებისა თუ ციტატის დამოწმება, რომელიც განსახილველ საკითხს არ უკავშირდება).	1
3.	დავალების პირობა <i>არაადეკვატურადაა</i> გააზრებული.	0

IV კრიტერიუმი

№	მოსაზრებების არგუმენტირება და ადეკვატური ციტირება	ქულები
1.	მსჯელობა <i>სამივე</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> (არგუმენტირებულია) და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით.	6
2.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არაადამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	5
3.	მსჯელობა <i>ორი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>მესამე</i> მითითება საერთოდ <i>არ არის</i> შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდვე წინადადებითაა გადმოცემული).	4
4.	მსჯელობა <i>ერთი</i> მითითების მიხედვით <i>დასაბუთებულია</i> და არგუმენტები <i>გამყარებულია</i> ტექსტური მასალით, ხოლო <i>ორი</i> მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები <i>არაადამაჯერებელია</i> და/ან <i>არ არის</i> გამყარებული ტექსტური მასალით.	3

5.	მსჯელობა ერთი მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, მეორე მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო მესამე მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული (პერიფრაზია ან მსჯელობა ორიოდე წინადადებითაა გადმოცემული).	2
6.	სამივე მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით.	1
7.	ორი მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო მესამე მითითება საერთოდ არ არის შესრულებული; ან მსჯელობა ერთი მითითების მიხედვით დასაბუთებულია და არგუმენტები გამყარებულია ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ არ არის შესრულებული; ანდა ერთი მითითების მიხედვით მსჯელობისას არგუმენტები არადამაჯერებელია და/ან არ არის გამყარებული ტექსტური მასალით, ხოლო დანარჩენი მითითებები საერთოდ არ არის შესრულებული.	0

V კრიტერიუმი

№	ტექსტის მხატვრული თავისებურებების შეფასება	ქულები
1.	მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ დამაჯერებელია; გამოყოფილია ტექსტის არაერთი მხატვრული თავისებურება და ყველა დამოწმებული მაგალითი აღეკვეტურია.	4
2.	მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ დამაჯერებელია და გამოყოფილია ტექსტის არაერთი მხატვრული თავისებურება, თუმცა ერთ შემთხვევაში მაგალითი არასწორადაა დამოწმებული.	3
3.	მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ დამაჯერებელია; გამოყოფილია ტექსტის მხატვრული თავისებურებებიც, თუმცა ერთზე მეტ შემთხვევაში მაგალითები არასწორადაა დამოწმებული; ანდა ნაშრომში არ არის მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ, თუმცა გამოყოფილია ტექსტის არაერთი მხატვრული თავისებურება და დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითებით.	2
4.	ნაშრომში არ არის მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ, მაგრამ გამოყოფილია ტექსტის არაერთი მხატვრული თავისებურება და დასაბუთებულია კონკრეტული მაგალითებით, თუმცა მოხმობილი მაგალითებიდან ერთი არააღეკვეტურია; ანდა მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ დამაჯერებელია, თუმცა არ არის მოხმობილი არცერთი კონკრეტული მაგალითი.	1
5.	ნაშრომში არ არის მსჯელობა ავტორის სტილის შესახებ, გამოყოფილია ტექსტის მხატვრული თავისებურებები, მაგრამ არ არის დასაბუთებული არცერთი კონკრეტული მაგალითით; ანდა ტექსტის მხატვრული თავისებურებების შესახებ მსჯელობისას მოხმობილია	0

	<i>ერთზე მეტი</i> არაადეკვატური მაგალითი; ანდა ნაშრომში საერთოდ <i>არ არის</i> მსჯელობა ტექსტის მხატვრული თავისებურებების შესახებ.	
--	--	--

VI კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>დამოუკიდებელი აზროვნება და ზოგადი განათლება</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა და ზოგადი განათლება.	3
2.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში <i>მკაფიოდ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, შეხედულებათა და შეფასებათა არაშაბლონურობა, თუმცა <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	2
3.	ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლებაც და დამოუკიდებელი აზროვნების უნარიც; ან <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, თუმცა <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება; ანდა ნაშრომში <i>ნაწილობრივ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, მაგრამ <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	1
4.	ნაშრომში <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის დამოუკიდებელი აზროვნების უნარი, აგრეთვე <i>არ</i> გამოვლინდა აბიტურიენტის ზოგადი განათლება.	0

VII კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>ფაქტობრივი სიზუსტე</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში <i>არ არის</i> დაშვებული ფაქტობრივი შეცდომა.	1
2.	ნაშრომში <i>დაშვებულია</i> ფაქტობრივი შეცდომა.	0

VIII კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>ლექსიკა და სტილი</i>	<i>ქულები</i>
1.	ნაშრომში აზრი ენობრივად (ლექსიკურად) <i>ზუსტად და მკაფიოდაა</i> გამოხატული, შერჩეულია დასმული ამოცანის <i>შესაფერისი სტილი</i> , გვხვდება ორიოდ სტილისტური ხარვეზი.	2
2.	ნაშრომში აზრი გასაგებია, მაგრამ <i>ლექსიკა მწირია</i> , გვხვდება სტილისტური ხარვეზებიც.	1

3.	თხზულება სტილისტურად <i>გაუმართავია</i> (ზოგიერთი მონაკვეთის აზრის გაგება ჭირს).	0
----	--	---

IX კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>მორფოლოგია-ორთოგრაფია და სინტაქსი</i>	<i>ქულები</i>
1.	არ არის <i>ორზე მეტი</i> შეცდომა.	3
2.	არ არის <i>ოთხზე მეტი</i> შეცდომა.	2
3.	არ არის <i>ექვსზე მეტი</i> შეცდომა.	1
4.	დაშვებულია <i>ექვსზე მეტი</i> შეცდომა.	0

X კრიტერიუმი

<i>№</i>	<i>პუნქტუაცია</i>	<i>ქულები</i>
1.	არ არის <i>სამზე მეტი</i> შეცდომა.	2
2.	არ არის <i>ექვსზე მეტი</i> შეცდომა.	1
3.	დაშვებულია <i>ექვსზე მეტი</i> შეცდომა.	0